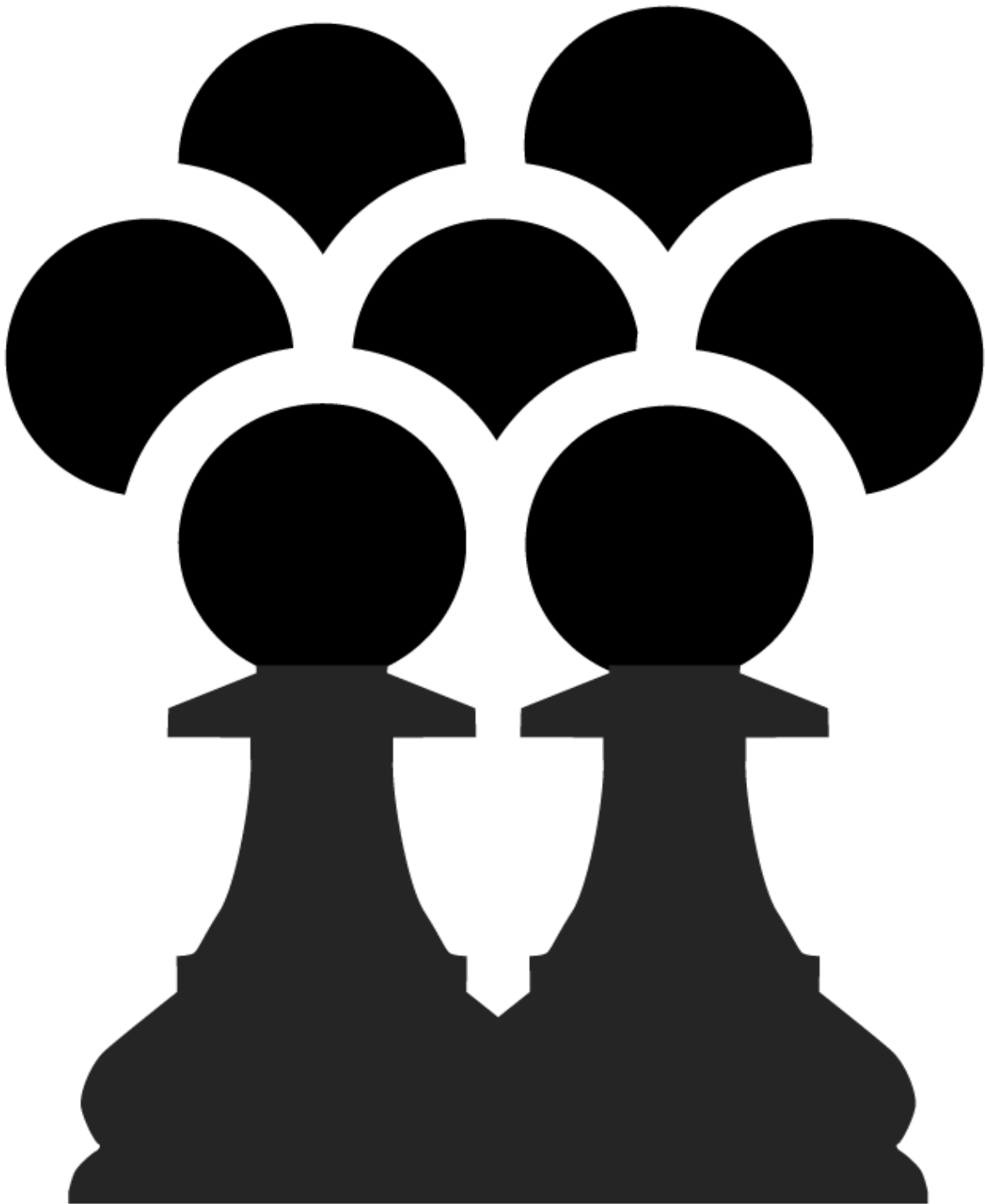

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

de Promoot

jaargang **68** | nummer **1** | oktober 2019

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

jaargang **68** | nummer **1** | oktober **2019**

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Speelzaal:	Wooncentrum Gondelkade, Gondelkade 33, Zoetermeer
Website:	www.svpromotie.nl
Contributie:	senioren (vanaf 20 jr): € 149,- / junioren (t/m 20 jr): € 71,50 / studenten: € 70,- / leskosten € 22,50 / alleen extern: € 70,00
Donaties:	minimaal € 25,00
Bankrekening:	2405362 (NL79 INGB 0002 4053 62), t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer
Ereleden:	P. Briggeman, G. Eggink, J. Meijer, M. Nepveu, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	J. van den Berg (Jaap)	Wildenberg 18 2716 ND Zoetermeer	(079) 321 42 59 voorzitter.svpromotie@gmail.com
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 secretaris.svpromotie@gmail.com
penningmeester	H. Minnema (Hans)	Esmoreitschouw 41 2726 KJ Zoetermeer	(06) 24 13 20 30 penningmeester.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader intern	M. Wichhart (Maarten)	Linie 4 2652 HB Berkel en Rodenrijs	(06) 24 85 91 19 wl.intern.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader extern	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35, (06) 22 41 94 68 wl.extern.svpromotie@gmail.com
algemeen adjunct	< vacature >		
voorzitter jeugdcommissie	D.J.F. van Nies (Dingeman)	Rhonestroom 22 2721 CC Zoetermeer	(079) 341 84 32 jeugdleader.svpromotie@gmail.com

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie clubblad De Promoot	H.J. Alberts (Henk)	Trompstraat 98 2266 KL Leidschendam	(070) 320 64 29 h.j.alberts@hetnet.nl
	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35 vries809@gmail.com
webmaster svpromotie.nl	R.R. Matai (Rudi)	Sicilië 1 2721 HN Zoetermeer	(079) 888 59 52 wmprom@hotmail.nl
materiaal- commissaris	C. Schoon (Chris)	Alexander Dubčekplaats 32 2332 HX Leiden	(06) 23 07 66 17 ccschoon2010@kpnmail.nl

→ www.svpromotie.nl ←

Inhoud

Intro: Redactioneel	<i>redactie</i>	blz. 2
Intro: Van de voorzitter	<i>Jaap van den Berg</i>	2
Intern: Stand na de 7e ronde (22 oktober)	<i>Maarten Wichhart</i>	3
Intern: Onbegrensde mogelijkheden	<i>Maarten Wichhart</i>	4
Puzzel: Een opgave van Sam Loyd	<i>Rob de Vries</i>	4
Extern: Alle uitslagen t/m 22 oktober	<i>Rob de Vries</i>	5
Beker: Schone man mist vieze zet (<i>maar wint wel fraai</i>)	<i>Jan Willem Duijzer</i>	5
Partij: Miniatuurtjes [4]	<i>Manuel Nepveu</i>	8
Toernooi: Veni, Vidi, Vienna Chess Open 2019	<i>Hans Meijer</i>	9
Toernooi: Dansen op het slappe koord in Wenen	<i>Bernard Bannink</i>	11
Partij: Once in a lifetime	<i>Nico Peerdeman</i>	14
Varia: Een Schaakreiziger in Wenen [1]	<i>Henk Alberts</i>	18
Partijen: Miniatuurtjes [5]	<i>Manuel Nepveu</i>	19
Varia: Een Schaakreiziger in Wenen [2]	<i>Henk Alberts</i>	20
Jeugd: Promotie en de toekomst	<i>Frans Martens</i>	21
Varia: Het nieuwe seizoen	<i>John Tan</i>	22
Opgaven: Wit/zwart speelt en wint	<i>redactie</i>	24
Varia: Schaakmuseum am Traunsee	<i>Henk Alberts</i>	25
Jeugd: Onervaren maar leergierige jeugdspelers	<i>Max Kanbier</i>	27
Partij: Wit mist prachtige matcombinatie (<i>en verliest nog</i>)	<i>Rudi Matai</i>	30
Partijen: Interne avonturen	<i>Rachid Schrik</i>	32
Varia: Een Schaakreiziger in Wenen [3]	<i>Henk Alberts</i>	36
Oude doos: Toffe tijgers	<i>Jan van den Bergh †</i>	37
Opgaven: Oplossingen problemen	<i>redactie</i>	41
Agenda: Alle evenementen t/m zomer 2019	<i>bestuur</i>	42

3 maal "kort maar krachtig"

[A] wit aan zet ○

[B] wit aan zet ○

[C] wit aan zet ○

bron: Hans Ree (NRC)

oplossingen: → blz. 41

intro	Redactioneel		Henk Alberts Rob de Vries
--------------	---------------------	--	--

Een raar volkje, die schakers. Op het door de redactie aangekondigde "gewenste inlevermoment" voor deze Promoot (om het woord "deadline" te vermijden) was er zegge en schrijve één bijdrage binnengekomen. Uiteraard was deze van Manuel, want die is altijd de eerste (en staat daarom altijd voorin de Promoot - maar dat kan ook een kip/ei-situatie zijn). Vanwege de lichte paniek bij de redactie is toen een alarm-mail verstuurd, en die had tot gevolg dat er maar liefst TWEE extra artikelen in de mailbox vielen: nog eentje van Manuel (natuurlijk, "om jullie uit de brand te helpen"), en eentje van Hans, die er doorgaans ook als de kippen bij is. Blijkbaar wachten de meeste auteurs tot de min of meer traditionele redactionele rondvraag ("schrijf jij nog wat?"), want binnen een week daarna vielen de artikelen bijkans over elkaar heen, en zodoende heeft U nu weer 40 witte plus 4 gekleurde pagina's in Uw handen! Je moet er wat voor doen, maar dan heb je ook wat. De volgende keer (Kerstnummer!) mag het wat ons betreft iets spontaner...

Dus (om alle huidige, vorige, en toekomstige auteurs op een rijtje te zetten): Manuel, Hans, Jan Willem, Nico, Rudi, Ton, Rens, Jaap, Robby, MaartenW, MaartenZ, Bernard, Frans, John, Rachid, MaxT, MaxK, Ben, Bram, Paul, JanB, Hielke, Arie, Johan, Bert, Harrie, Sjaak, Gerhard, Dingeman, Chris: de volgende inzending graag VOOR 1 december!

Alvast hartelijk dank! En ga nu maar lezen; tip: begin eens op bladzijde 37! Wat kon die Jan schrijven...

intro		Van de voorzitter	Jaap van den Berg
--------------	---	--------------------------	--------------------------

Een nieuw schaakseizoen is begonnen. Een aantal van ons lasten voor zichzelf een zomerstop in; de meesten gaven de voorkeur aan de zomercompetitie, waarbij een aantal dat combineerde met een (buitenlands) toernooi. Fijn dat Rob de Vries en Rens Minnema daar getrouw verslag van deden. Nieuwsgierig zijn we naar de komende successen. Gaat Arie Werksma zijn imponerende entree bij onze vereniging een succesvol vervolg geven? Lukt het Promotie K1 dit jaar wel kampioen te worden? Houdt het bierteam het droog nu het ondanks het kampioenschap wederom in de eerste klasse mag spelen, dankzij de jammerlijke degradatie van ons eerste HSB-team. Dat team heeft met de jongelingen Max, Bram, Maurice en Johan een nieuwe impuls gekregen en mag op actieve steun van Bernard rekenen. Op onze openingsavond las ik een column voor uit de NRC (1 augustus 2019) van Carolina Trujillo, een Uruguayaans-Nederlandse schrijfster. Zij beschrijft een ontmoeting in een Colombiaanse havenstad op een bijna verlaten terras aan de Stille Oceaan. Aan een tafel zat een oude man met zijn verhalen te drinken. Een van die verhalen ging over de keer dat hij als verstekeling uit Colombia vertrokken was. Hij wees naar een groot schip dat verderop in zijn verbeelding voor anker lag. Hij was nog maar een jongen toen hij 's nachts met flessen water in zijn tas aan boord klom en zich in het ruim verstopte. In de Verenigde Staten ging hij aan wal. Daar vond hij een baantje dat hem toestond geld naar zijn moeder te sturen. Zij liet daarvan een huis bouwen dat hij pas als veteraan betrad. Dat noemen ze „Coronar”, zei hij. Kronen, een werkwoord dat gek genoeg is afgeleid van de kroon. Als je op zoek naar geluk het land verlaat en de overkant haalt, kroon je of word je gekroond, helemaal als je aan die andere kant een baantje krijgt dat je toestaat geld naar huis te sturen. In het Spaans is kronen ook wat een bergbeklimmer doet als hij de top van een berg aantikt en in het schaken is kronen wat een pion doet als hij de overkant van het bord bereikt, dan mag hij worden wat hij wil, waarop hij meestal kiest voor die zo goed als onverslaanbare dame.

Ik wens ons allen niet alleen een *kroonjaar*, maar ook veel plezier op en rond het schaakbord. □

intern	Stand na de 7^e ronde (periode 1, ronde 7, 22 oktober 2019)	Maarten Wichhart
---------------	---	-----------------------------

groep 1				
pos.	speler	punten	Elo	TPR
1	B. Bannink	96	2206	2140
2	J. Mostert	93	1943	2238
3	L. Smaal	84	1896	2074
4	A. de Waal	81	2147	2159
5	H. Noordhoek	78	1996	1993
6	B. Ahlers	72	2079	1944
7	B. Albertus	69	1878	2054
8	J.W. Duijzer	69	2070	2050
9	P. v.d.Werve	66	1952	1919
10	D. Achuthan	63	1906	1944
11	J. Blankespoor	63	1916	1973
12	J. Tan	63	1781	1881
13	R. Minnema	60	1828	1859
14	S. de Jong	60	1858	1776
15	M. Kanbier	60	1939	2284
16	H. Kuipers	57	1699	1713
17	A. Werksma	57	2203	1927
18	J. v.d.Berg	57	1733	1911
19	S. Kooiman	54	1735	1774
20	J. Baas	48	1979	1814
21	M. Hettfleisch	48	1823	1684
22	J. Veldhuizen	39	1642	1596
23	J. Bosman	39	1836	1682
24	F. Martens	27	1607	1461

groep 2				
pos.	speler	punten	Elo	TPR
1	E. Guijt	68	1733	2331
2	H. Ouwens	62	1914	1965
3	N. Peerdeman	56	1915	1960
4	M. Wichhart	50	1985	1943
5	J. Koster	50	1899	1881
6	B. v.d.Graaf	50	1703	1830
7	H. Boerkamp	50	1860	1912
8	J. Sibbing	48	1864	1823
9	N. Vukadin	46	--	1710
10	S. de Swart	46	1958	1806
11	T. Morcus	46	1840	1939
12	M. Nepveu	44	1865	1781
13	G. Toxopeus	44	1580	1639
14	R. Matai	40	1626	1677
15	G. Eggink	40	1862	2347
16	J. Heskes	40	1607	2026
17	R. de Vries	38	1392	1448
18	D. Brinkman	36	1573	1660
19	F. v.d.Berg	36	--	1344
20	P. Hijma	34	1465	1529
21	K. Maliepaard	32	1555	1374
22	F. Varenkamp	32	1445	1514
23	H. Minnema	32	1737	1623
24	G. v.d.Poel	30	--	1563
25	D. van Nies	28	1603	1121
26	H. Bragonje	28	1349	1374
27	R. Splint	22	1371	--
28	C. Schoon	20	1406	999
29	J. de Roo	16	1343	921

Wenen, de stad van de muziek met elk jaar op 1 januari het nieuwjaarsconcert van de Wiener Philharmoniker. Maar wist u dat Mozart ook schaak speelde. Het is te zien in het Mozarthaus in Wenen (Singerstrasse 7): uit het bezit van Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791), een spellentafel met schaakspel en molenspel, eind 18^e eeuw.

<i>intern</i>	Onbegrensde mogelijkheden	Maarten Wichhart
---------------	----------------------------------	-----------------------------

Vanochtend heb ik met bewondering zitten kijken naar Eliud Kipchoge. Voor wie het gemist heeft; de beste man raffelde de marathon af in een tijd van 1 uur 59 minuten en 40 seconden. De magische grens van 2 uur werd voor het eerst doorbroken. Weliswaar onder ideale omstandigheden, met maar liefst 41 hazen, en een auto die met behulp van laserstralen lijnen op de weg projecteerde, die het vereiste tempo aangaven. Toch was het bijna buitenaards om te zien dat iemand de marathon nog 29 minuten sneller af kan leggen dat onze Maarten van Zetten vorig jaar in Zeeuws-Vlaanderen. Na afloop sprak Kipchoge de volgende, waarschijnlijk ingestudeerde, woorden:

„Met deze prestatie wil ik een positieve boodschap uitdragen. De mens heeft onbegrensde mogelijkheden. We kunnen veel meer dan we denken. Dat betekent ook dat we de wereld beter en vredelievender kunnen maken.”

Achter het schaakbord zult u vast vaak het gevoel hebben dat de mogelijkheden niet onbegrensd zijn. Tijdens een moeilijke partij is het vaak een flinke klus om een zet te vinden die het de tegenstander nog enigszins moeilijk maakt. Gelukkig wordt dit voor de meesten afgewisseld met avonden waarop alles simpeler lijkt. Toch worden er in onze interne competitie ook grenzen verlegd.

Ik doel hier op het speelniveau in groep 2. Het lijkt erop dat we er met zijn allen in geslaagd zijn om de club in de breedte flink te versterken. Om dit te onderbouwen, heb ik onderstaand overzicht gemaakt waarin de situatie van nu vergeleken wordt met 2013, het jaar dat ik Gerhard als wedstrijdleider intern opvolgde.

		2013	2019	verschil
groep 1	gemiddelde rating groep 1	1879	1902	23
	mediaan groep 1	1896	1901	5
	laagste 5 ratings groep 1	1660	1683	23
groep 2	gemiddelde rating groep 2	1501	1674	173
	mediaan groep 2	1509	1703	194
	hoogste 5 ratings groep 2	1737	1934	197

De getallen spreken voor zich. Terwijl groep 1 ongeveer gelijk gebleven is in speelsterkte, is groep 2 er bijna 200 ratingpunten sterker op geworden! Als deze trend zich doorzet zal groep 2 binnen 10 jaar zelfs sterker zijn dan de eerste groep...

De eerste 5 ronden van het nieuwe seizoen zijn alweer gespeeld. Joost Mostert is uit de startblokken geknald, staat fier aan kop. Is hij zijn grenzen aan het verleggen? Of kan de rest hem nog achterhalen?

Ik wens u allen veel succes komend seizoen. En dan natuurlijk vooral de spelers uit groep 2.

□

Puzzel

Een opgave van de bekende Amerikaanse puzzelmaker en componist van schaakproblemen Sam Loyd (1841-1911): Een toren begint op veld e1 en moet eindigen op f1, en op zijn reis over het schaakbord alle velden aandoen. De toren mag slechts **14** keer van richting veranderen (dus: **15** zetten). Veel succes! - RdV

Oplossing: → blz. 40

extern	Alle uitslagen t/m 22 oktober 2019	Rob de Vries
---------------	---	---------------------

team	klasse	wedstrijd	uitslag	match-punten	bord-punten	positie
K1	KNSB 3 ^E	Promotie K1 - Erasmus 1	4 - 4	1	4	5 ^e -6 ^e
K2	KNSB 4 ^G	Promotie K2 - Krimpen a/d IJssel 3	5½ - 2½	2	5½	3 ^e
H1	HSB Hoofdkl.	Promotie H1 - Schaakhuis 1	2 - 6	0	2	7 ^e
H2	HSB 1 ^B	Promotie H2 - DSC 3	5 - 3	2	5	2 ^e
H3	HSB 1 ^A	Promotie H3 - Schaakhuis 2	3½ - 4½	0	3½	7 ^e
H4	HSB 3 ^B	Promotie H4 - DSC 7	1½ - 6½	0	1½	8 ^e
KNSB-beker	1 ^e ronde: Promotie - CSV		3½ - ½	naar de 2 ^e ronde		
HSB-beker	1 ^e ronde: Promotie - Voorburg		nog niet gespeeld			

beker	Schone man mist vieze zet (maar wint wel fraai)	Jan Willem Duijzer
--------------	--	---------------------------

Als ik eerlijk ben valt er niet veel te vertellen over de eerste bekerwedstrijd van het seizoen. Voor lezers die weinig tijd hebben zal ik het kort samenvatten. Promotie – CSV: 3½– ½. Einde.

Voor lezers die wat meer tijd hebben vertel ik iets meer. CSV staat voor de Capelse SchaakVereniging, een club uit Capelle aan den IJssel, die in 1936 tijdens de hoogtijdagen van Euwe werd opgericht. De vereniging smaakte ooit één jaar het genoegen om hoofdklasse te spelen, in het seizoen 1994/1995. Dat gebeurde overigens wel met steun van sponsor Ortec, die de club in die periode naar grote hoogte opstuwde. Een van de betere spelers van de club is een goede bekende van mij, Mark Vermeer, voormalig “Chief Information Officer” (CIO) van de gemeente Rotterdam. In de jaren dat ik CIO van Den Haag was scoorde de hofstad tot mijn genoegen altijd net wat beter op het gebied van de digitale dienstverlening dan Rotterdam. Ik vond dat natuurlijk wel leuk, Mark wat minder. De huidige Rotterdamse ambitie om de beste ICT-gemeente van Europa te worden brengt daarom bij mij een lichte glimlach naar boven. Laat Den Haag dan maar bescheiden zijn en genoegen nemen met de positie van beste ICT-gemeente van Nederland (...).

Enfin. Vermeer speelde niet mee. Hij kwam even kijken, maar wachtte niet tot het eind, omdat hij wel in de gaten had dat het niet de goede kant opging. Als supporter van Feyenoord zal hij niet zelden

hetzelfde gevoel hebben en veelal ook op tijd thuis zijn. Niets ten nadele van Rotterdam overigens. De haven van Rotterdam vind ik indrukwekkend. De Erasmusbrug ook. En je kunt in Rotterdam ook een prima bal gehakt eten, in eetcafé "De Ballentent", aan de Parkkade, absoluut aanbevolen om een keer binnen te lopen.

Laat ik de partijen maar even langslopen. Van Bernard's partij heb ik niet zo veel gezien. Hij speelde met zwart tegen de kopman van CSV, Ammerlaan, en accepteerde bij de 3-0 voorsprong een remise-aanbod. Zelf geeft hij als commentaar: "Ik speelde de opening wel goed maar na het onverwachte g4 schoot ik een bok. Ik had moeten slaan met een klein voordeel maar ik speelde b4 en toen stond ik slecht." Dat laatste moet ook wel, want ik heb Bernard nog nooit remise zien aannemen bij een betere of gelijke stelling, zelfs niet als het team met 7-0 voor staat en graag naar huis wil. Dat interesseert hem niets. Overigens hadden Maarten, Arie en ik duidelijke instructies van hem gekregen om tot het eind te blijven. Immers, bij een eventuele 2-2 stand zouden we nog moeten vluggeren. Gelukkig stond het al 3-0, dus het zou zo maar kunnen dat wij een eventueel ellenlang dame-eindspel van Bernard niet helemaal meer zouden uitzitten....

Maarten trok bij een 2-0 voorsprong de overwinning over de streep met een solide partij waarin hij geleidelijk beter kwam te staan tegen de wat passieve Hollandse opzet van zijn tegenstander. Met een handig schijnoffer op e6, een gekende zwakte in de Hollandse verdediging, kwam hij op beslissend voordeel en won. Het zal hem goed gedaan hebben. Zelf verdedigde ik me met 1. ... b6, 2. ... Lb7 en 3. ... e6. Niet heel spectaculair vond ik, maar mijn tegenstander was hiervan zo onder de indruk dat hij na die eerste drie zetten al ruim een half uur tijd had verbruikt en na 10 zetten al ruim een uur. Dat gaf mij de gelegenheid om de partij van Arie goed te volgen, het wereldwijde stikstofprobleem op te lossen (minder vlees eten) en nog tal van andere filosofische vragen de revue te laten passeren. Na 15 zetten kon ik de winnende zet al spelen en afwickelen naar een gewonnen eindspel, waarbij mijn jonge opponent steeds nog maar tussen de 10 en 30 seconden de tijd had voor zijn zetten. Merkwaardig.

Hoogtepunt van de avond was de partij van Arie; hij speelde met wit tegen Tromp (Elo 2000). Arie opende een beetje slordig en raakte na de 9^e zet onbedoeld een pion kwijt. Maar heel erg was dat niet. De zwarte stelling bleek na het pakken van de pion lastig te spelen en Arie kon met gewone zetten het initiatief nemen. Ik laat de partij zien en licht er een paar diagrammen uit ter illustratie.

1. e4	c5
2. Pf3	e6
3. d4	cxd4
4. Pxd4	Pf6
5. Ld3	Pc6
6. Pxc6	dxc6

7. O-O	Lc5
8. e5	Pd7
9. De2	Ld4
10. c3	Lxe5
11. f4	Lf6
12. Le3	O-O

13. Pd2	e5
14. Pe4	exf4
15. Lxf4	Te8
16. Dc2	Le5
17. Pd6	Lxd6
18. Lxd6	Pf6

19. Lg3	h6
20. Lh4	g5
21. Lf2	Pg4
22. Ld4	f6
23. Lh7+	Kh8
24. Txf6	Pxf6

25. Tf1	Dxd4+
26. cxd4	Pxh7
27. Tf7	Pf8
28. Df2	Ph7
29. Txxh7+	

diagram 1

diagram 2

Diagram 1 is het moment dat zwart een pion veroverd, na 9. ... Ld4. Diagram 2 is een paar zetten later. Wit heeft zijn stukken vlot ontwikkeld en zwart probeert nu druk te zetten met het logische 15. ... Te8. Arie gaat verder met 16. Dc2, waarmee hij de druk op de zwarte stelling probeert te handhaven. Geen slechte zet, maar

WIE ZIET DE BIJZONDER VIEZE ZET DIE WIT HIER OOK HAD KUNNEN SPELEN?

We hebben Arie het afgelopen seizoen leren kennen als een zeer sportieve clubgenoot en logische speler. Een "schone man" zogezegd. Niet zo vreemd dat hij de "vieze zet" die in de stelling zat niet opmerkte. Ik kom er straks aan het eind van dit verslag nog even op terug.

De zet 16. Dc2 is zoals gezegd een goede manier om het initiatief te behouden. Het viel mij op dat Arie's tegenstander ook steeds ongelukkiger ging kijken. Ik denk dat het voor hem een tegenvaller was om na de pionwinst te moeten constateren dat zijn stelling lastig te verdedigen was. De zet 20. g5 is vragen om moeilijkheden; het witte loperpaar komt in zo'n open stelling tot volle bloei. Diagram 3 is de stelling na 22. ... f6. Arie maakt het fraai af met 23. Lh7+ Kh8 24. Txf6! Zie diagram 4. Ook de afronding was fraai met 29. Txh7+, waarna zwart gedesillusioneerd opgaf. Er volgt 29. ... Kxh7 30. Df7+ Kh8 31. Dxe8+ en zwart staat hopeloos verloren.

diagram 3

diagram 4

Al met al een nuttige eerste ronde. Een soepele overwinning, Arie en Maarten hebben vertrouwen getankt. Als we dit jaar geen kampioen worden, dan is een hoge notering in de bekercompetitie zeker nog een mooi alternatief!

PS: nog even over die "vieze zet", dat is dus 16. Tae1! Zie diagram 5. Een zogenaamde "contra-intuïtieve" zet, maar in dit geval ijzersterk. Laat de stelling maar even op je inwerken. Zwart heeft eigenlijk geen goede zetten tot zijn beschikking; een soort middenspel-zugzwang. Er dreigt heel venijnig 17. Lc7, gevolgd door Pxf6+. Ik geef een paar varianten ter illustratie:

- 16. ... Le5 17. Pg5! Ld4+ 18.cxd4 Txe2 19. Txe2 en zwart staat machteloos tegenover de witte dreigingen (bijvoorbeeld 19. ... g6 20. Lc4!).
- 16. ... Kh8 17. Pd6! Txe2 18. Pxf7+ Kg8 19. Pxd8 Txe1 20. Txe1 g5 21. Te8+ Kg7 22. Ld6 en zwart staat totaal aangeschroefd.

diagram 5

□

Ik heb de smaak te pakken gekregen: graven naar (eigen) miniatuurpartijtjes. In de clubbladen van december 2017 en april 2018 heb ik er drie laten zien. En hier volgt nu dus de vierde. Onderstaande miniatuurpartij werd gespeeld in de interne competitie van BSG, in de laatste maanden dat ik daar lid was. Wat herinner ik me bijna vijfenveertig jaar na dato nog van partij en tegenstander? Ik zie in mijn herinnering iemand voor me met opgestroopte mouwen, niet groot van stuk. Volgens mij rookte hij. Geen sigaren, maar saffies. Bezembinder speelde met Zwart steevast Frans. Desalniettemin speelde hij zelf 1.e4 en nu ook tegen mij. Ik herinner me dat ik na de partij blij opgewonden was: ik had mijn tegenstander overwonnen met het Frans, maar vooral ook met zijn eigen wapens. Ook de reactie van mijn tegenstander staat me nog goed bij....

L. Bezembinder – MN, interne BSG, 2-12-1975 Frans

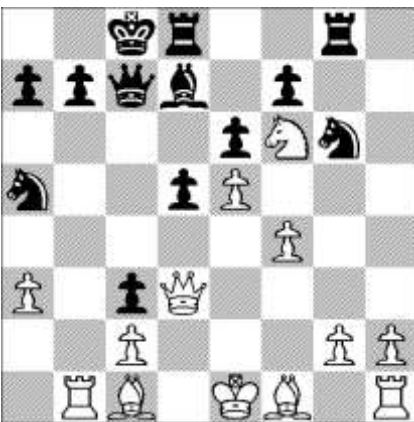
1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Pc3 Lb4, 4. e5 c5, 5. a3 Lxc3+, 6. bxc3 Pe7, 7. Dg4 cxd4, 8. Dxc7 Tg8, 9. Dxc7 Dc7, 10. Pe2 Pbc6, 11. f4 dxc3, 12. Dd3 Ld7, 13. Pg3

We zitten al over de helft van de partij en het is allemaal op hoog niveau “tig” maal op het bord geweest. In plaats van de tekstzet wordt vaker op c3 gegeten of Tb1 gespeeld. Zwart maakt nu maar van de gelegenheid gebruik om de c-pion te dekken.

13. ... Pa5, 14. Tb1 Pg6

Ik had in een eerdere partij (en met een andere tegenstander) al eens succes gehad met het offeren van dit paard voor e- en f-pion en besloot te kijken of het hier ook weer zou gaan.

15 Ph5 0-0-0, 16. Pf6

16. ... Pxe5!?, 17. De3 Pg4, 18. Dxa7 Pxf6, 19. Da8+ Db8, 20. Dxa5 Pe4, 21. Le3 →

De stelling ziet er redelijk wild uit. Zwart moet bijvoorbeeld oppassen, want als Wit nu aan zet zou zijn, dan zou Txb7! de partij in zijn voordeel beslissen.

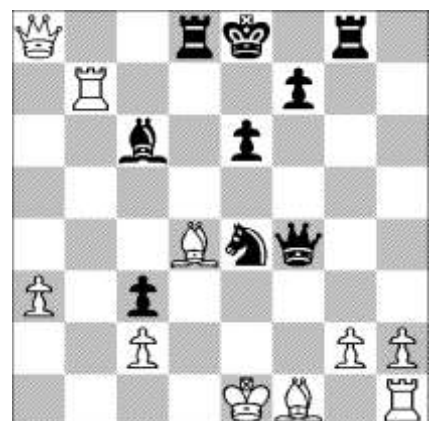

21. ... Lc6, 22. Tb4?!

Nu was 22.Ld3 (met =+) duidelijk beter geweest: ontwikkeling en aanval op het sterke, gevaarlijke paard.

22. ... d4!, 23. Lxd4? Dxf4, 24. Da8+ Kd7, 25. Txb7+ Ke8! →

Hier keek mijn tegenstander verbluft naar het bord en vervolgens idem naar mij. Het was wel duidelijk wat hij overzien had (0-1). Het is niet gans onmogelijk dat mijn fantasie met me op de loop is, maar ik meen me te herinneren dat ik later op de avond hoorde hoe hij tegen een eerbiedwaardige clubgenoot zei dat hij nog nooit zo van het bord gezet was, of woorden van die strekking. “Kijk, daar doe je het voor” zou markies de Sade zeggen.

□

toernooi	Veni, Vidi, Vienna Chess Open 2019	Hans Meijer
-----------------	---	--------------------

Laat ik beginnen met hetgeen Teimour Radjabov, de winnaar van de FIDE World Cup 2019, in een interview over het spelen van schaaktoernooien vertelde. Radjabov: ‘Het soort uitputting dat op een bepaald moment arriveert heeft tot gevolg dat je je partij zo snel mogelijk wilt beëindigen. Daarna is iedere partij voor mij een Armageddon. In deze staat van uitputting wil je alleen nog maar aanvallen, weet je, alles offeren en een einde aan het toernooi maken. Als je wint is het prima, maar als je verliest is het dat ook want dat betekent einde marteling.’ Radjabov vertelt dat hij al tien jaar lang een punt achter het schaken wil zetten en dat hij twijfelt of hij wel aan het kandidatentoernooi mee zal doen. Hij refereert aan Vladimir Kramnik die na jarenlang nadenken over stoppen met schaken de knoop in januari van dit jaar definitief doorhakte.

Het gevoel dat elke partij een marteling zou worden bekwam mij in Wenen al tijdens mijn eerste partij tegen de Duitse grootmeester Rainer Buhmann. Door een speling van het lot zat ik met mijn rating net voorbij de helft van de deelnemers en trof ik aan bord twee dit schaakkanon. Het enige memorabele wat ik over deze partij kan zeggen is dat ik mijn tegenstander bijna veertig zetten aan de praat hield en dat hij al zijn tijd nodig had om mij te verslaan. Dit had tot gevolg dat Buhmann in de tweede en derde ronde twee keer een halfje scoorde tegen spelers met ratingen die ongeveer driehonderd punten onder die van hem lagen. Door nog twee keer te remiseren en vier keer te winnen eindigde hij met een score van 7 uit 9 samen met negen anderen op de tweede tot elfde plaats. Het magere halfje dat ik in Wenen uit vier partijen scoorde had tot gevolg dat zijn Buchholz-tiebreak score niet overhield zodat hij in de eindrangschikking op de negende plaats eindigde. De tweede ronde liet ik aan mij voorbij gaan omdat er die dag twee partijen gespeeld moesten worden. In Wenen betekende dit nul punten erbij (in Mar del Plata kregen de spelers voor een bye tijdens de eerste zes ronden een halfje erbij hetgeen wel zo prettig is). Mijn partij uit de derde ronde deed mij beseffen dat er zand in mijn schaakmachine zat en het was louter aan de goedertierendheid van mijn tegenstander te danken dat ik een halfje scoorde (aan zijn gezicht zag ik dat hij verschrikkelijk baalde dat hij mij had laten ontsnappen). In de vierde ronde verloor ik kansloos. Mijn tegenstander slaagde erin om mij eerst vakkundig in te snoeren om daarna de partij met een leuke combinatie uit te maken. Daarna weer een bye in een poging mijn hersenen te ordenen maar in de zesde ronde bleek dat dit geen enkel effect sorteerde hetgeen een kansloze nul tot gevolg had waarna ik besloot mij uit het toernooi terug te trekken. Wenen is een mooie stad en mijn vrouw Gardenia was met mij mee zodat ik de voorkeur gaf aan drie leuke vakantiedagen boven een voortgezette marteling door wat schakende onverlaten, zie de opmerking van Radjabov hierboven. Henk Noordhoek was deze mening ook toegedaan waarna wij er met zijn drieën op uittrokken.

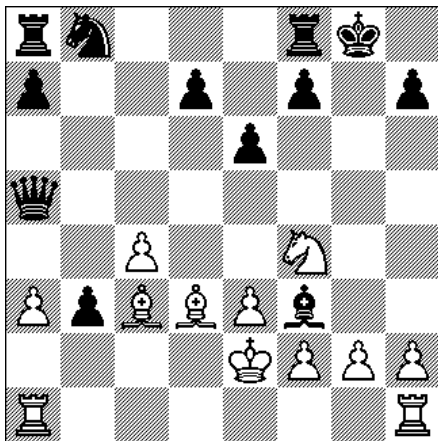
Door zelf niet te schaken was ik bovendien in de gelegenheid om de partijen van Bernard Bannink en Rens Minnema op de voet te volgen. Beiden behaalden in Wenen prima resultaten. Hun optimisme is onverwoestbaar (met name dat van Rens die zichzelf af en toe uit bedenkelijke stellingen wist te redden). Een compliment aan beiden is hier dan ook zeker op zijn plaats. Ook volgde ik het spel op de topborden. Onderstaande partij tussen twee schakers die allebei in 2001 geboren zijn trok in de vijfde ronde mijn aandacht.

FM Julius Muckle (2368) – IM Valentin Buckels (2453), Vienna Open 2019, Wenen, 20-8-2019

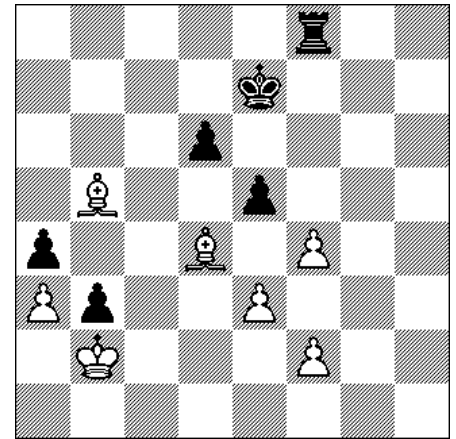
1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 Lb4 4.e3 b6 5.Pge2 c5 6.a3 La5 7.Ld2 0–0 8.Pf4 Lxc3 9.Lxc3 Pe4 De laatste zet uit het boek. **10.Df3** Hoe deze stelling te beoordelen. Stockfish heeft een lichte voorkeur voor wit. **10... Lb7 11.dxc5 Lc6 12.Le5 bxc5 13.Ld3 Da5+ 14.b4 cxb4 15.Lxg7 b3+** Stockfish geeft inmiddels sterk

de voorkeur aan zwart. **16.Ke2 Pc3+ 17.Lxc3 Lxf3+** (zie eerste diagram). Een hoogst ongebruikelijke stelling. Wit komt met een flitsend vervolg.

18.Kd2 Eén licht stuk voor de dame. **18... Dc7 19.gxf3** Twee lichte stukken voor de dame. Volgens Stockfish staat het nu gelijk. **19... f6 20.Tag1+ Kf7 21.Ph5 Tg8** Met groot voordeel voor wit. Het kan verkeren. **22.Txg8 Kxg8 23.Tg1+ Kf8 24.Pxf6 Dxh2 25.Tg8+ Kf7 26.Tg7+ Kxg7 27.Pg4+ Kf7 28.Pxh2 h5 29.f4 Pc6 30.Pf3 Tb8 31.Kc1 a5 32.Kb2 a4 33.c5 Ke7 34.Lg6 Tb5 35.Lxh5 Txc5 36.Lg6 d6 37.Pd4 Pxd4 38.Lxd4 Tc8 39.Ld3 Tf8 40.Lb5 e5** (zie tweede diagram) **41.fxe5** Als wit 41.Lc3 had

gespeeld had hij simpel kunnen winnen en zou zijn moed beloond zijn. **41... Txf2+ 42.Kb1 dxe5 43.La7** Nu staat het gelijk.

43...Kd6 44.Lb8+ Kc5 45.Lxa4 Kc4 46.Lxe5 Tf1+ 47.Kb2 Tf2+ 48.Kb1 ½-½

Het Vienna Open 2019, zie <http://chess-results.com/tnr410003.aspx?lan=2>, werd gewonnen door de Italiaanse GM Alessio Valsecchi. Als enige scoorde hij 7½ uit 9 (+6; =3; -0). Na hem volgden, allen met 7 uit 9, GM Mladen Palac, Gabriel Bick, GM Nikolaus Stanec (een oude bekende van Bernard), GM David Shengelia, GM Fernando Peralta, GM Grzegorz Nasuta, IM Zhansaya Abdumalik (!), GM Rainer Buhmann, GM Andreas Diermair en Tim Janzelj.

Een van de aantrekkelijke kanten van het Vienna Open, dat in het prachtige raadhuis van Wenen verspeeld werd, was dat op het raadhuisplein tegelijkertijd een groot festival plaatsvond. Op een enorm scherm werden beelden van muziekkuitvoeringen, o.a. Ed Sheeran, en balletuitvoeringen, o.a. Sylvia of de nimf van Diana, geprojecteerd. Bij allerlei tentjes konden de toeschouwers tijdens deze uitvoeringen eten en drank nuttigen.

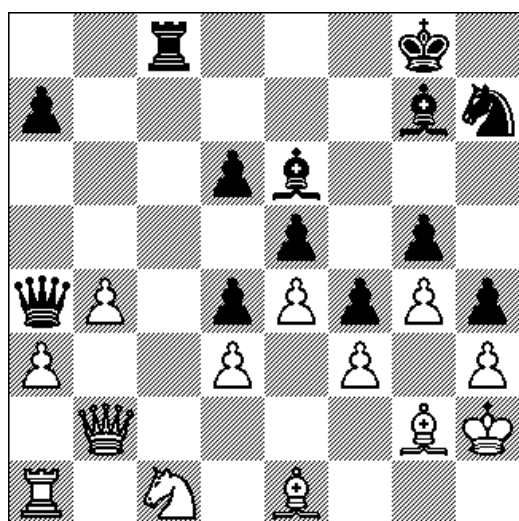
Tijdens de uitvoering van het Sylvia of de nimf van Diana ballet trof mij een dans waarin de god Eros, die zich met een grote mantel vermomd had, de herder Aminta weer tot leven wekte. Nerveus op de maat van de muziek met zijn stok op de grond tikkend leek het alsof Eros zich afvroeg of hij dit wel moest doen. Het gegeven dat Aminta hem beschermd had tegen een pijl die Sylvia op hem afschoot deed hem zijn hand over zijn hart strijken. Nadat Aminta opstond maakte Eros zich bekend door zijn mantel af te werpen. Ik stel voor dat wij Eros benoemen tot de beschermgod van alle gevallen schakers (zoals Henk en ik). Ook ons kan hij dan in voorkomende gevallen weer tot leven wekken. Soms is dat nodig.

□

Zoals zo vaak is het deelnemen aan een sterk toernooi altijd spannend. Speel je in een groep met ruim 400 man met een ondergrens van 2000 en dan mag je de eerste ronde gelijk tegen Henk Noordhoek. Volgens Gerhard is de kans daarop vijftig procent: het gebeurt of het gebeurt niet! Ik denk dat we allebei niet zo blij waren met deze loting. Met enige mazzel en verslapping van de aandacht van Henk wist ik te winnen.

Daarna de zondag met twee partijen. Ik mocht tegen de uit Italië afkomstige FM Alberto Barp (Elo 2411), een jonge toekomstige IM, die mij vakkundig van het bord afzette. Bij Rens duurde het lang voordat hij van de nog jongere Italiaan Madonia Giorgio verloor. Daarna snel wat gegeten en aanschrijven voor de avondpartij. Dan zie je dat je wat ouder wordt. Ik kwam met zwart prima te staan maar toen.

Huseyin Sertbay (Turkije) - Bernard Bannink, Vienna Chess Open, 18-8-2019

Een prima stelling voor zwart (zie eerste diagram). De witte stukken staan passief en zwart controleert de c-lijn. Alleen de zwartveldige loper en het paard moeten wat beter komen te staan. Het vervolg was **25. Kg1 Lf6 26. Lf1 Pf8 27. Le2 Pd7 28.**

Kf1 Pb6 29. Db1 Kf7

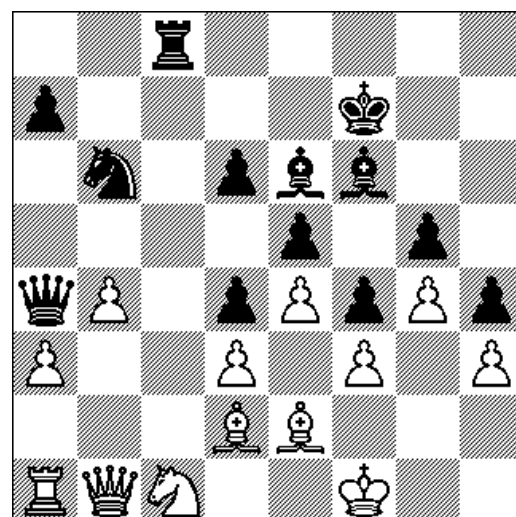
30. Ld2 (zie tweede diagram).

Ik sta nog steeds heel aardig maar **30...Db5?** was niet goed want nu kon wit meteen **31. Ld1** spelen.

31... Pa4 32. Lb3 Pc3

(Na 32...Lxb3 stond het

nog gelijk). **33. Lxe6 Kxe6 34. Db3 Ke7? 34...d5 35. a4!** Nu kwam wit beter te staan, waarna hij langzaam maar zeker de partij naar zich toetrok. Au, en alsof dit nog niet erg genoeg was kreeg ik 's nachts ook nog keelpijn.

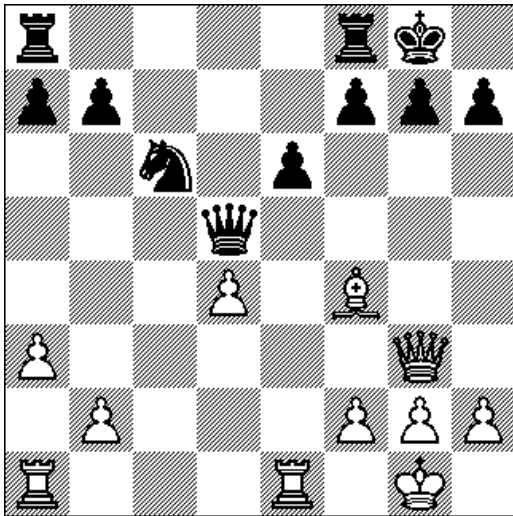
Op maandag voelde ik mij niet zo geweldig zodat ik wat keelpastilles en zakdoeken kocht. Er was wat discussie of het aan mij of aan de lasagne lag (Ik vond de lasagne van de Weense Italiaan niet zo lekker). Die middag speelde ik moeizaam remise tegen de Bask Eneko Ostolozaga Barragan. Ik stond iets beter maar gaf een pion weg. Dankzij mijn actieve stukken ging hij op zetherhaling in. Op de terugweg naar het hotel had ik behoorlijke spierpijn in de onderbenen maar gelukkig was er verse sinaasappelsap. Dat hielp.

De organisatie had gratis kaartjes voor de Therme Wien voor de deelnemers en aanhang ter beschikking gesteld zodat we de volgende morgen naar de heilzame bronnen bij Oberlaa konden gaan. Een ieder die een keer naar Wenen gaat kan ik aanraden om een dagje voor de Therme Wien uit te trekken. Al met al is het een fantastische ervaring: <https://www.thermewien.at>.

Opgefrist hervatte ik het toernooi in de vijfde ronde tegen de Tsjech Milan Hruby. Na de opening stond de volgende stelling op het bord:

Milan Hruby (Tsjechië) - Bernard Bannink, Vienna Chess Open, 20-8-2019

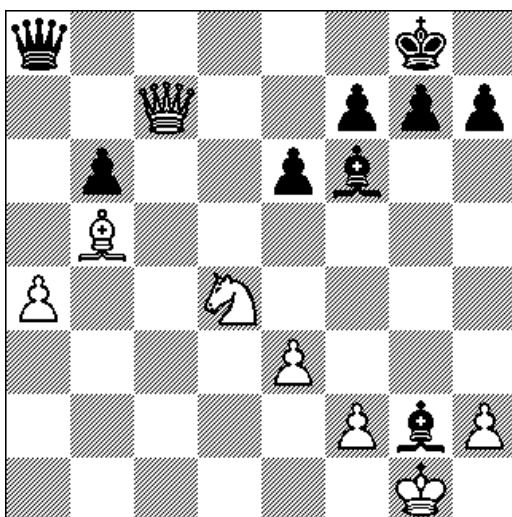
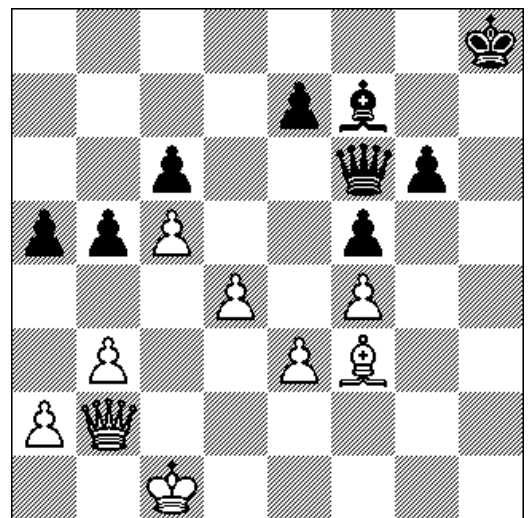
Ik dacht een aardige stelling te hebben (*zie diagram*) omdat ik na 21.Lh6 de zet 21... Dxd4 had en ik win zomaar een pion. Niet dus! Wit speelt 22.Te4! en na 22... Dxb2 vervolgt hij met 23.Lxg7!. Gelukkig vond wit deze combinatie niet en ik won daarna langzaam maar zeker vanwege de druk op pion d4. Soms heb je een beetje mazzel nodig.

In de zesde ronde liet ik de winst liggen.

Bernard Bannink – David Maloberti (Frankrijk), Vienna Chess Open, 21-8-2019

Ik speelde de Barry attack. In het

middenspel verscheen nevenstaande stelling op het bord (*zie diagram*). Ik zette met **28.d5!** voort. Na 28... Lxd5 wikkel ik af naar een pionneneindspel dat gemakkelijk wint zodat zwart **28... cxd5** moest spelen. Nu had ik op f6 de dames kunnen ruilen maar wat ik speelde was ook niet slecht **29.c6 Le6** En nu had ik op f6 de dames moeten ruilen maar ik speelde **30. c7 Kg7** waarna ik de pion met **31.Lxd5** terugwon **31... Lc8 32.b4 axb4** en hier had ik met **33.Kc2** de b-pionnen op moeten halen. Ik dacht dat **33. Dxb4** ook wel ging. Voor mij bleek dit toch een te lastige stelling die in remise verzandde.

Daarna mocht ik in de zevende ronde aantreden tegen Jasper Zilverberg die zich in het eindspel verslikte. Een winstpunt voor mij waardoor ik op 4 uit 7 kwam. In ronde 8 trof ik Vardaan Nagpal, een wonderjochie uit India.

[https://www.chessbase.in/news/Vardaan Nagpal becomes an IM](https://www.chessbase.in/news/Vardaan+Nagpal+becomes+an+IM)

Bannink- Vardaan Nagpal, Vienna Chess Open, 23-8-2019

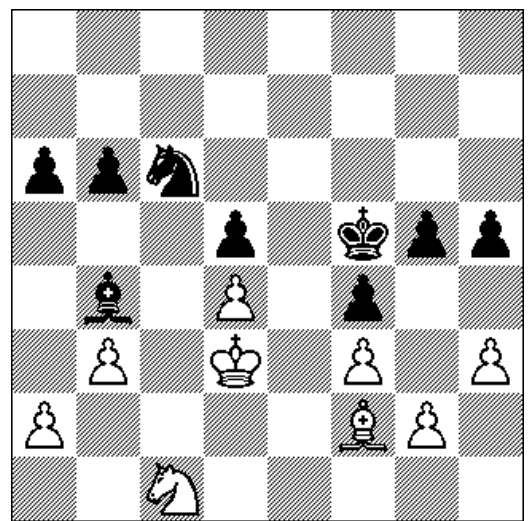
1.d4 Pf6 2.Pf3 d5 3.e3 c5 4.dxc5 e6 5.c4 Lxc5 6.a3 0–0 7.b4 Le7 8.Lb2 b6 9.Pbd2 Lb7 10.Le2 a5 11.bxa5 Txa5 12.0–0 Pbd7 13.cxd5 Lxd5 14.a4 Pc5 15.Lb5 Da8 16.Lc3 Ta7 17.Lb4 Tc8 18.Lxc5 Txc5 19.Tc1 Tac7 20.Txc5 Txc5 21.Db1 Pe4 22.Pb3 22.Pxe4 is misschien beter 22..Lxe4 23.Dd1. 22... Tc8 23.Pbxd4 Lf6 24.Tc1 Pc3 25.Db2 Lxf3 26.Txc3 Txc3 27.Dxc3 Lxg2 28.Dc7 Als zwart 28...Db7! 29.Dxb7 Lxb7 speelt sta ik minder. Gelukkig koos Vardaan **28... Lxd4** waarna het bijna gelijk stond. **29. exd4 h5 30. Dxb6 h4** Na 30...Lh1 volgt 31. Lf1 Ld5 32. a5 Dc8 33. h3 Dc1. **31. h3 Lf3** Slecht is 31...Lxh3?! 32. Lc6. **32. Ld3 g6 33. a5 Dc8** Hij hoopte op ...Dc1+. **34. Dc5 Db8 35. a6 Db3 36. Lf1 Db1** Nu is Le2 is een dreiging. **37. a7** Dreigt te winnen met d5! **37... Da1 38. Dc7 Kg7 39. Df4**

39. De5+ lijkt scherper. 39...Kg8. **39...Ld5 40. Dxd4 Dxa7 41. Df4** Of 41. Lg2 Db7. **41... Db7 42. De5+ Kg8 43. Kh2 Db2 44. Df4 Db3 45.h4 Db7 46.h5 gxh5 47.Dg5+** Hier bood ik remise aan omdat ik geforceerd eeuwig schaak had. Na drie minuten nadenken nam hij het teleurgesteld aan.

De laatste ronde tegen een Griek. Daar moet je volgens Manuel altijd voor oppassen en dat deed ik ook en won in een eindspel dat op het eerste gezicht gelijk stond.

Panayotis Kalaitzoglou- Bernard Bannink, Vienna Chess Open, 24-8-2019

1.e4 c5 2.c3 Pf6 3.e5 Pd5 4.d4 cxd4 5.Pf3 e6 6.cxd4 d6 7.Lc4 Pc6 8.0-0 Le7 9.De2 0-0 10.De4 Pdb4 11.exd6 Dxd6 12.Pc3 Pa5 13.Le2 Pd5 14.Ld3 f5 Henk had na afloop veel twijfels over deze zet, maar je heb niks beter. **15.De5** Of 15.De2. **15... Pc6** 15...Dxe5 16.Pxe5 Pb4 17.Le3 is ook gelijk. **16.Dxd6 Lxd6 17.Pxd5 exd5 18.Ld2 f4!** Een fijne zet die de loper op c8 weer lucht geeft. **19.Tfe1 Lf5** 19...Lg4 20.Pe5 Lxe5 21.dxe5= **20.Lxf5 Txf5 21.Lc3** 21.h3 Td8= **21... Kf7 22.Kf1** 22.h4 h6= **22... Te8 23.Txe8** 23.h3 a6= **23... Kxe8 24.Pe1** 24.Ke2 Kd7= **24... Kd7** 24...Tf6 25.Pf3 **25.f3** 25.Ke2 Tf6= **25... Tf7** 25...b6 26.Pd3 **26.Pd3 b6** 26...Te7 27.Kf2 **27.Te1** 27.Kf2 g5= **27... Te7 28.Txe7+ Pxe7 29.Ke2** 29.Le1 Pf5 30.Lf2 Ke6 **29... Ke6** 29...Pf5 30.b3 **30.b3** 30.Ld2 g5 **30... g5** 30...Pf5 31.Pe1 **31.Pc1** 31.Le1 Pf5 32.Lf2 h5 **31... Pc6** 31...Pf5 32.Pd3 **32.Kd3 Le7** 32...h5 33.Le1 **33.Pe2= Kf5 34.h3 h5 35.Le1 Lb4** Omdat a2 bij ruil valt. **36.Lf2 a6 37.Pc1?** (zie diagram) 37.Pc3! Ke6 38.Pe2= maar je paard voor ruil aanbieden is lastig. **37...La3! 38.Kd2 Lxc1+! 39.Kxc1 g4!** Dreigt g3 met opsluiting van de loper of pionwinst. **40.hxg4+ hxg4 41.fxg4+?** 41.Kd1! gaf nog kansen **41...Kxg4+ 42.Kd2 f3?** Geeft de winst bijna uit handen. Veel sterker is 42...Kf5!-+. Ik keek naar de tempowinst om op e4 te komen. **43.gxf3+ Kxf3 44.Lg1 Ke4 45.Kc3 b5 4 6.b4??** 46.a3! was beter. 46...a5 47.Lf2 b4+ 48.axb4 axb4+ 49.Kd2 Pxd4 50.Kd1 **46... Pd8** Nu is het uit. **47.Lh2** 47.a4 verandert niets meer 47...Pe6-+. **47... Pe6 48.Le5 Ke3 49.Lf6** 49.Lh2 Pf4-+ **49... Pf4 50.Lg5 Ke4 51.Lf6** 51.Kd2 Pe6 52.Le3 Pxd4-+ **51... Pe2+ 52.Kd2 Pxd4 53.Kc3** 53.Lg7 Pc6-+ **53... Pc6 54.Lg5** 54.a3 d4+ 55.Kd2 Pe5-+ **54... d4+ 54...d4+ 55.Kb2 Pxb4-+ 0-1**

Na de eerste vier ronden, dat was voor ons bezoek aan de Therme Wien, stond ik op 18 ratingpunten verlies. Vijf ronden na de Therme Wien stond ik op 2 ratingpunten winst. Misschien had ik beter voor het toernooi meteen een keer naar de Therme kunnen gaan en daarna na de vierde ronde nog een keer! Al met al een leuk toernooi in een prachtige ambiance. Een aanrader!

□

25^e Weense Schaakkampioenschap 2019:

groep	start-positie	speler	Elo	punten	eind-positie	%	TPR
A	151	FM Bernard Bannink	2210	5½ (9)	64-110	61,1	2215
A	202	Hans Meijer	2158	½ (4)	393-397	8,3	1828
A	352	Henk Noordhoek	2010	1½ (6)	373-389	21,4	1916
B	128	Rens Minnema	1861	6 (9)	28-66	66,7	1827

partij	Once in a lifetime	Nico Peerdeman
---------------	---------------------------	-----------------------

In het afgelopen seizoen is één partij uit de externe competitie me bijzonder bij gebleven. In de tweede ronde van de KNSB-competitie speelde ik een zeer enerverende partij. De opening was avontuurlijk, het middenspel dynamisch en het eindspel verliep zeer instructief. Dit kon uiteraard niet foutloos gebeuren, maar maakt het kijkspel er niet minder om. Kortom zeer geschikt materiaal voor het clubblad.

N. Peerdeman, N – E. Shklovskiy, Zoetermeer, 3 november 2018 (Promotie 1–Caissa 4)

Siciliaans, Svesjnikov

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e5

De inleidende zetten van het Svesjnikov-systeem. Het systeem is zeer tegenstrijdig, zwart accepteert een achtergebleven pion op d6, de verzwakking van veld d5 en een gehavende koningsstelling. Uit de talloze gespeelde partijen blijkt de zwarte positie juist toch weer opvallend weerbaar.

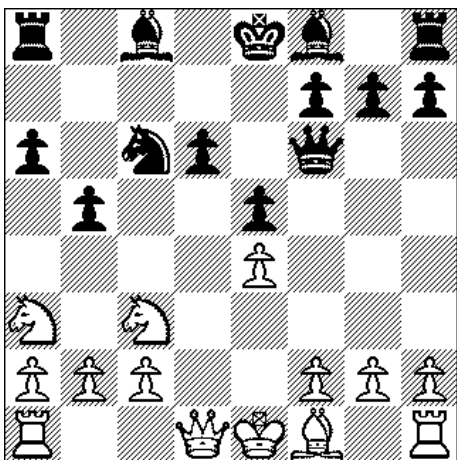
6.Pdb5

Wit belaagt direct het veld d6.

6. ... d6 7.Lg5 a6 8.Pa3 b5 9.Lxf6

Dit is de traditionele manier van spelen. Wit verzwakt de zwarte koningsstelling. Een meer moderne en degelijke speelwijze is 9. Pd5 Le7 10. Lxf6 Lxf6. Daarmee krijgt de stelling een heel ander karakter. Hier was ik in afwachting van de zet van mijn tegenstander, alleen rekening houdend met de standaardzet 9...gxf6.

9. ... Dxf6?!

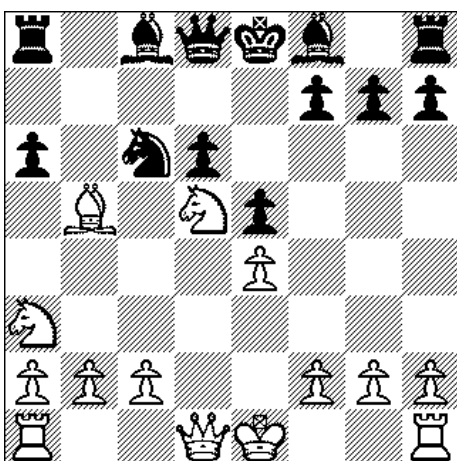
← *stelling na 9. ... Dxf6*

Een verrassing. Tijdens de partij realiseerde ik me dat dit een zeer ongebruikelijk zet is. Zwart probeert aan te tonen dat hij de stelling ook zonder pionverzwakking kan spelen. Het lijkt me dat dit op zijn zachtst gezegd gewaagd is. Maar ziet waar het toe leidt!

10.Pd5 Dd8

Het veld c7 wordt een thema in deze partij.

11.Lxb5!?

← *stelling na 11. Lxb5*

Een weerleggingspoging. Het idee is dat wit veld c7 verder onder druk zet en vervolgens zijn damevleugelpionnen naar voren brengt. In woorden gemakkelijk gezegd maar in een praktische schaakpartij nog niet zo eenvoudig. Wit had hier ook de beschikking uit een minder rigoureuze methode ook gericht op pion b5 bestaande uit: 11. c4 b4 12. Da4.

11. ... axb5 12.Pxb5 Ta7

Zwart kiest ervoor om direct de kwaliteit terug te geven hoewel dat niet direct noodzakelijk was. 12...Da5+ was waarschijnlijk toch nauwkeuriger met de gedachte dat zwart met de dame op a7 kon terugslaan om zodoende Pc6 op zijn positie te houden. Bijvoorbeeld 13.c3 Ta7 14.Pxa7 Dxa7 15.0-0. Onzalig zou 12...Ta4 zijn geweest, na 13. Pbc7+ Kd7 14.Dg4 f5 15.Dxf5 is het mat.

13.Pxa7 Pxa7

Als zwart hier alsnog het dameschaak 13...Da5+ speelt volgt 14. b4! Dxa7 15. 0-0 en wit is aardig op weg.

14.0-0

Bij analyse met de computer blijkt dat het nauwkeuriger was om de manoeuvre Pb5-c7 te voorkomen waarmee de sterke positie van Pd5 zou worden ondermijnd. Dat kon eenvoudig met 14. a4. Echter na 14...La6 voelde het, als mens zijnde, niet prettig dat de koning in het midden blijft. (15. b4 Lc4). Wit bederft verder niets voor zichzelf.

14. ... Le7 15.c3

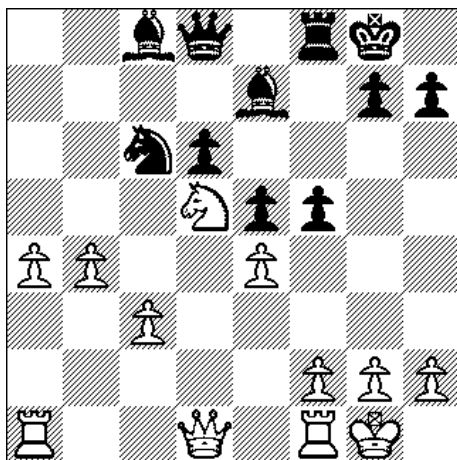
Zet een listige val. Wit controleert veld d4 zodat het paard daar niet meer naar toe kan. Zolang zwart echter nog niet volledig ontwikkeld was, was 15. b4 sterker.

15. ... Pc6

Zwart is alert en ziet het gevaar. Als hij op de automatische piloot 15...0-0 zou spelen wint wit na 16.Da4 een stuk door de ongelukkige positie van het paard op a7.

16.b4 0-0 17.a4 f5

Actief tegenspel is aan de orde voor zwart. Maar dat was onder de omstandigheden alleen effectief met een paard- of loperzet. De pionzet is te traag om de witte damevleugelpionnen te beteugelen. Dat wit op dit punt al beslissend voordeel had was me volledig ontgaan.

← stelling na 17. ... f5

18.f3?

Een veel te passieve reactie waarmee wit een pion dekt die er niet toe doet. Wit benadert zijn stelling veel te somber. Als hij zich bewust was geweest van de kracht van zijn pionnen had hij wel 18. a5! gespeeld. Wits pionnen zijn dan al niet meer te stoppen en kunnen methodisch naar voren worden gebracht. Bijvoorbeeld: 18...Lg5 19.a6 Pa7 20.c4! - deze logische zet had ik tijdens de partij gemist - 20...fxe4 21.b5 Le6 22.b6. En zwart kan de pionnenwals alleen door materieel verlies stoppen.

18...Lg5 19.Dd3

Voorkomt dat zwart de loper via een schaak op e3 naar de diagonaal a7-g1 omspeelt.

19.... Kh8?!

Lijkt onnodig tijdverlies.

20.Tfb1?

Snelheid is alles in deze stelling. Daarom had 20. a5 moeten gebeuren. Deze volgende aarzeling kan wit zich niet veroorloven en brengt zwart weer terug in de partij.

20. ... Pe7!

Genereert voldoende tegenspel.

21.a5?!

Met het zwarte paard op e7 is de zet die 1 zet eerder nog zo sterk was nu niet bijzonder meer. Wit had nu a5 eerst moeten voorbereiden door zelf op e7 te ruilen. Doordat hij zwart nu laat ruilen op d5 ontstaan weer extra mogelijkheden voor zwart, zoals nog zal blijken. ▶

21. ... Pxd5 22.exd5 e4!

Op zichzelf heeft wit nog steeds controle over de stelling – zijn pionnen vormen nog steeds een sterke troef - maar zo voelde het tijdens de partij niet. Zwart creëert tal van actieve mogelijkheden voor zijn lopers door de stelling te openen.

23.Df1?

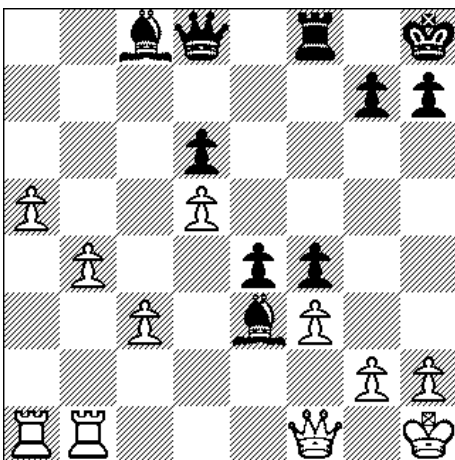
Wit verkeert in een negatieve flow. Voorwaardelijk was om het pionnenduo e4-f5 op te lossen. Na 23.fxe4 fxe4 24.Dc4 – 24. Dxe4? Lf5 met een dynamisch gelijke stelling – heeft wit nog steeds de overhand. Alles staat klaar voor de verdere pionnenmars, die zwart moeilijk tot stoppen kan brengen.

23. ... Le3+

Tijdens mijn donkere gedachten gedurende de partij was ik vooral (terecht) bevreesd voor 23...Ld2! Door de aanval op pion c3 heeft zwart daarna de tijd om op f3 te slaan. Dus: 24. Tb3 exf3. Op 25. Dxf3 is dan 25...Te8 sterk en staat zwart zelfs al iets beter.

24.Kh1 f4

Zwart heeft daadkrachtig opgetreden en heeft nu serieus tegenspel op de koningsvleugel.

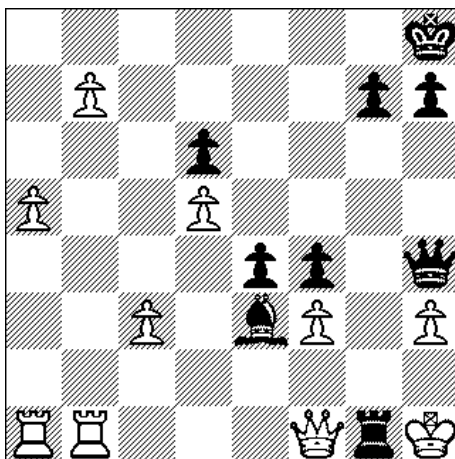

← stelling na 24. ... f4

25.b5 Lf5

Een recht-toe-recht-aan-methode voor zwart was hier om vol voor de witte koning te gaan.

Dat kon als volgt: 25...Dh4 – past zeer goed bij de voorgaande zetten – 26. b6 Tf6 – dreigt al mat met Dxh2! – 27. h3 – gedwongen – 27...Tg6 28.b7 Lxh3! 29.gxh3 – ook weer geen keus: 29 b8D+ Lc8 mat! – 29...Tg1+ 30. Dxc1 Dxh3+ 31. Dh2 Dxf3 met eeuwig schaak.

← analysestelling na 29. ... Tg1+

Dit zou een fraai esthetisch einde van deze partij zijn, maar met opkomende tijdnood niet realistisch.

26.Tb2?

De balans begint al in zwarts voordeel door te slaan. Wit verspeelt kostbare tijd maar had nog door kunnen pakken met 25.b6. Dan zou wel een kwaliteit op b1 verloren gaan en door de zwarte loper op e3 zou er van winstkansen geen sprake meer zijn.

26. ... g5

Zwart probeert zo lang mogelijk de spanning in de stelling te houden. Na 26...gxf3 27.gxf3 – 27. Dxf3 Df6 en zwart staat aan het roer – Dc8 28. b6 Dxc3 29.Taa2 redt wit het nog net.

27.b6! exf3 28.gxf3!

Het 'natuurlijke' slaan met 28.Dxf3 zou een behoorlijke uitglijder zijn. Na 28...g4 29.Df1 Dh4 wordt wit onder de voet gelopen.

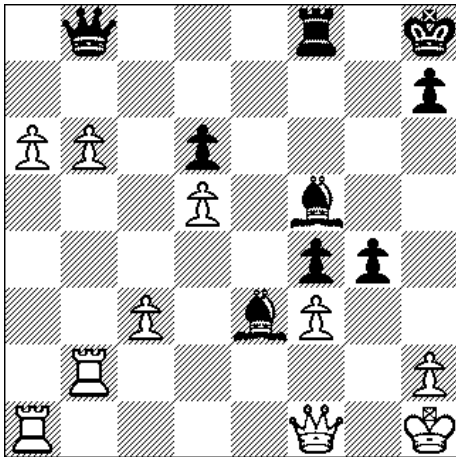
28. ... g4!

De schakers zijn als twee bokkers en dienen elkaar telkens weer rake klappen toe.

29.a6

29.b7 verzwakt de zwarte velden te veel. Na 29...La7 zijn de pionnen gestopt. Ook na de gespeelde zet is er nog steeds evenwicht.

29. ... Db8??

← stelling na 29... Db8??

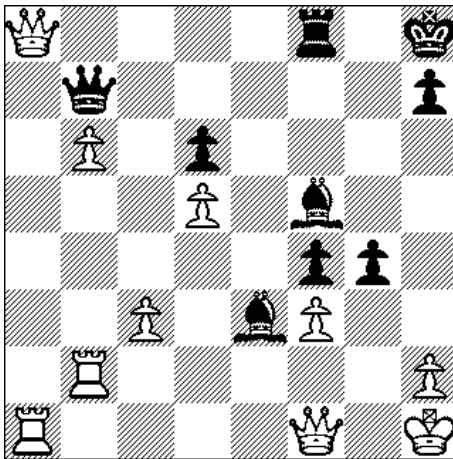
Zwart maakt een grote fout waarmee de stelling ineens verloren is (alhoewel dat nog niet vanzelf zal gaan). Slaan op b6 was taboe: 29...Lxb6? 30.a7 Lxa7 31.Txa7 en wit heeft voordeel. Echter met 29...gxf3! zou het evenwicht bewaard blijven. 30.Dxf3 De7 – dreigt Le4 - 31.Tb4 – gedwongen. 31.Ta4 loopt zelfs mat na 31...Ld2! - Lxb6 – ook de enige zet - 32.Txf4 De5 33.Tf1 Le4! leidend tot eeuwig schaak, maar natuurlijk haast onmogelijk te zien onder tijdsdruk.

30.a7! Db7

Zwart lijkt het nog te redden.

31.a8D

Dit is de eerste promotie in de partij. Hiermee volgde ik de lijn die ik tijdens de partij had gezien met de inschatting dat wit in een zeer gunstig toren tegen looper eindspel terecht zou komen. Echter later bleek dat 31.Da6! direct de knock-out had uitgedeeld om maar in bokstermen te blijven.

← stelling na 31.a8D

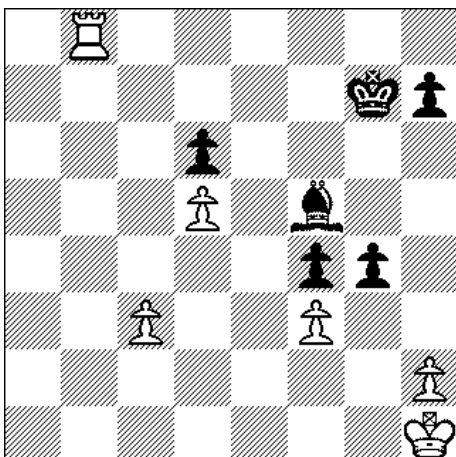
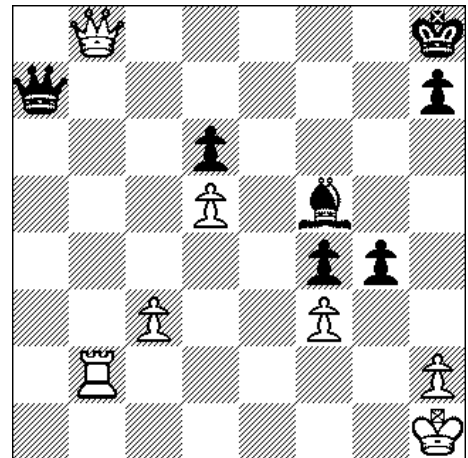
Er volgt nu een geforceerde zettenreeks met de ontknoping op zet 36.

31. ... Txa8 32.Txa8+ Dxa8 33.b7 Db8 34.Da6 gxf3 35.Da8 La7 36.Dxa7!

Dit had zwart waarschijnlijk gemist. Wit realiseert zijn tweede promotie.

36. ... Dxa7 37.b8D+

stelling na 37.b8D+ →

37...Dxb8 38.Txb8+ Kg7

← stelling na 38. ... Kg7

De kruitdampen zijn opgetrokken. Zwart zal proberen het vege lijf nog te redden. Wit probeert het ijzer te smeden nu het nog heet is.

39.Kg1!

Veiligheid voor alles. De koning gaat naar f2.

39. ... Kf6 40.Te8!

Snijdt de koning af. Wit kan eventueel gebruik maken van veld e6 of de c-pion op gaan spelen op een gunstig moment.

40...Kf7

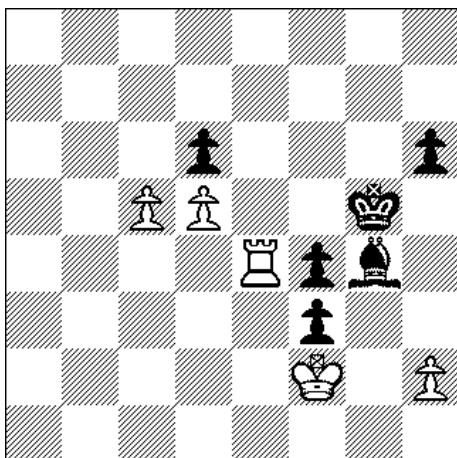
40...Ld7 41.Te1]

41.Te1 Kf6 42.Kf2 Lg4

Zwart blijft zo lang mogelijk hangen aan pion f3.

43.Te4!

Dwingt het zwarte antwoord af.

← *stelling na 45.c5!!*

43. ... Kg5

Na 43...Kf5 volgt direct 44.Te6 met winst van pion d6. Het pionnenduo wint dan gemakkelijk.

44.c4 h6

Zwart houdt veld h5 nog vrij. Na 44...Lf5 kan zwart pion f3 niet meer behouden: 45.Te8 Kf6 46.Kxf3.

45.c5!!

Een zet met drie fraaie ideeën.

45. ... Lf5

Idee 1: na 45...dxc5 volgt een fraaie afwikkeling: 46.d6 Kf6 47.Txf4 Lf5 48.Txf5+;

Idee 2: na 45...Kf5 volgt een 3^e promotie: 46.Te7 dxc5 47.d6 Kf6 48.Th7 Kg6 49.d7 Kxh7 50.d8D;

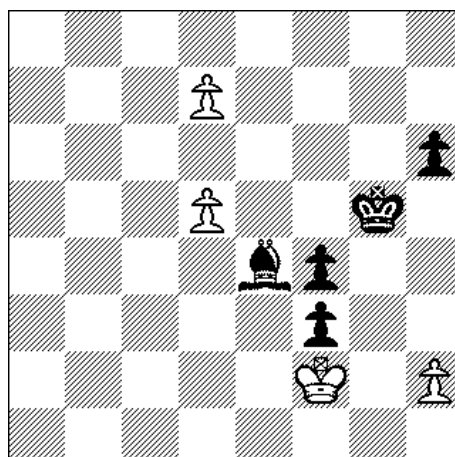
Idee 3: volgt in de partij.

46.cxd6! Lxe4 47.d7

Helaas gaf zwart hier op. Graag had ik nog de derde promotie uit willen voeren. Mijn tegenstander stond het scoren van zo'n hatrnick niet toe.

Maar evengoed. Deze partij schaar ik toch in het rijtje 'once in a lifetime'. Daar doe je het als schaker toch voor.

slotstelling na 47.d7 →

varia	Een schaakreiziger in Wenen [1]	Henk Alberts
--------------	--	-------------------------

Onze Promotianen verbleven in Wenen in een hotel/appartement enigszins buiten het centrum in de buurt van Schönbrunn. Lekker rustig, want in Schönbrunn is niets op het gebied van schaken te bewonderen. Maar in het Technisch museum, op minder dan 10 minuten lopen van de ingang van Paleis Schönbrunn, is dat anders. Verdwenen is de virtuele Turk, die er ooit t.g.v. een robottentoonstelling geweest is. Maar de opkomst van de computer is er te zien en daaronder (uiteraard) ook een tweetal schaakitems; een schaakbord-interface voor een computer uit 1958 en de schaakcomputer Morphy Master 1980.

partijen	Miniatuurtjes [5]	Manuel Nepveu
-----------------	--------------------------	--------------------------

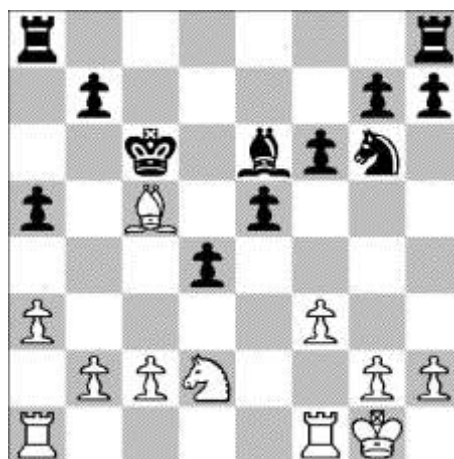
Nog wat miniatuurtjes....

“Losse Notities”, dat is de titel van een boekje dat Hans Meijer samenstelde over zijn schaakleven in Zoetermeer en daarvoor. Het is een alleraardigste verzameling stukjes die hij voor ons clubblad schreef en bevat een groot aantal partijen. Van hemzelf, maar ook van anderen als die partijen hem op een of andere manier raakten. Hans heeft op die manier iets van zijn persoonlijke geschiedenis vastgelegd, maar niet alleen die van hem. Ik heb indertijd gauw gekeken hoe vaak er partijen van mij in het boekje staan. Welnu, er stonden drie partijfragmenten in en twee partijen. Aan een van de partijfragmenten is een aardige geschiedenis verbonden. De stelling komt uit een KNSB-partij die ik speelde (en won) in februari 1993, maar Hans liet zien hoe mijn tegenstander mij in een bepaalde stelling de das had kunnen omdoen en vergeleek de stelling met de schoonheid van een woestijn waarover een Arabische dichter ooit kweelde. Het artikel dienaangaande (Promoot, jaargang 41, nummer5) lijstte hij in en gaf hem mij ten geschenke. Het cadeau hangt immer nog op mijn werkzolder.

Grappig trouwens, de allerlaatste partij in het boekje is een korte winstpartij van mij; ik speelde het miniatuurtje op de laatste dag van het open toernooi in Oberwart, 2004. Ik heb hem bewaard, niet omdat hij per se zo briljant is, als wel omdat er een grappig thema in optreedt: het vangen van een vijandelijk stuk op een redelijk leeg bord. Nou ja, nog wel met aardig wat pionnen en die doen het ‘m dan ook.

[1] *Martin Murlatsis III – MN, Oberwart Open 2004*

**1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Pc3 Lb4, 4. e5 Pe7, 5. Dg4 c5,
6. a3 Da5, 7. Ld2 cxd4, 8. Dxd4 Pbc6, 9. Lb5 Lxc3,
10. Lxc6+ Pxc6, 11. Dxc3 Dxc3, 12. Lxc3 d4,
13. Ld2 Pxe5, 14. Lf4 Pg6, 15. Ld6 e5, 16. Pf3 f6,
17. 0-0 Lg4, 18. Pd2 Kd7, 19. Lb4 a5, 20. Lc5 Kc6,
21. f3 Le6 (0-1)**

Aanvangstijd van de partij: des ochtends om 9.00u. Dat verklaart misschien ook iets.

In het boekje staat ook een miniatuurtje dat ik van Hans won. Vermoedelijk is het de enige min of meer serieuze partij die ik ooit van hem gewonnen heb, maar dan ook meteen op een heel aardige manier. Het gaat om een rapidpartijtje voor het schaakkampioenschap van Zoetermeer, zoals dat in begin jaren '90 en daarvoor werd georganiseerd. In mijn eigen database en schriftelijke vastlegging is de zetvolgorde overigens iets anders dan in Hans' boekje, ik houd de mijne aan.

[2] *MN – JWM, Zoetermeer 1991*

1. d4 Pf6, 2. Pf3 b6, 3. c4 e6, 4. a3 c5, 5. Pc3 cxd4, 6. Pxd4 Lb7, 7. Lg5 Le7, 8. f3!?

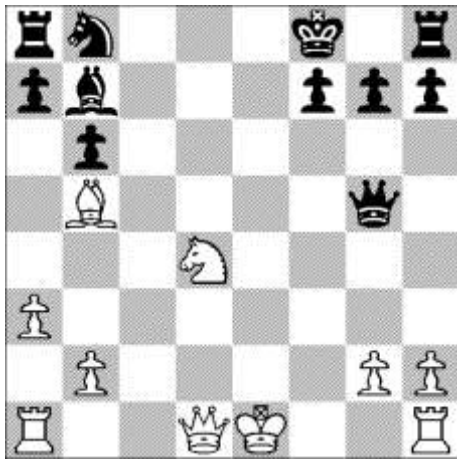
Dit was een originele zet die in de database van Fritz16 niet terug te vinden is. Dat programma kan deze zet en het erop volgende pionoffer overigens wel pruimen.

8. ... d5, 9. cxd5 exd5, 10. e4! dxe4, 11. Lb5+ Kf8, 12. fxe4 Pxe4?

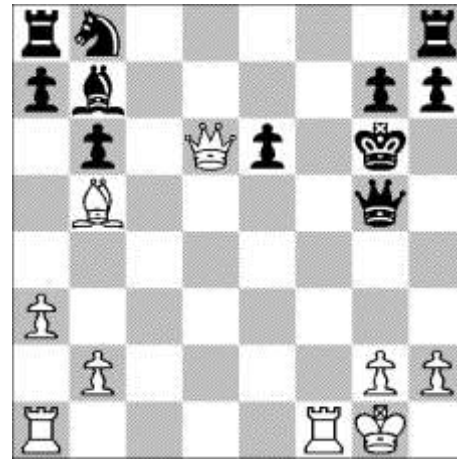
Maar dit verliest op een niet alledaagse manier.

13 Pxe4 Lxg5, 14. Pxg5 Dxc5

15. Pe6+! fxe6,
16. Dd6+ Kf7,
17. 0-0+ Kg6

18. Dxe6+ Kh5, 19. Le2+ Kh4, 20. Dh3# mat!

<i>varia</i>	Een schaakreiziger in Wenen [2]	Henk Alberts
--------------	--	---------------------

Het 21e Internationale Vienna Open schaaktoernooi wordt gespeeld in het aan de centrum ring gelegen stadhuis van Wenen en dat in een werkelijk schitterende zaal. En even verderop aan de ring ligt ook het Kunsthistorische museum, het eerste museum waar elke toerist in Wenen (en niet alleen de schaakreiziger) naar toe gaat. De collectie van dit museum bestaat voor een belangrijk deel uit de kunstverzameling van de Habsburgers. In het Kunsthistorische museum vinden we zowel een speelbord voor schaak en tric-trac, Venetië, 1^e helft 14^e eeuw (afbeelding links) als een speelbord voor schaken, molenspel en 'Langen Puff, 2^e helft 18^e eeuw (afbeelding rechts). Verder bezit het museum ook nog een aantal momenteel niet tentoongestelde schaakitems zoals het beroemde schilderij "Tabakskollegium" (de schaakspelende apen) van Abraham Teniers uit circa 1650 en het schilderij "Society scene" van Anthonie Palamedesz uit 1634.

En in het tegenover het Kunsthistorische museum, eveneens aan de ring gelegen, Leopold Museum vinden we nog drie schaakitems. Maar daar is hier geen ruimte voor: die moet u dus maar zelf gaan ontdekken!

"De jeugd heeft de toekomst" is een oud -maar actueel- gezegde. De speelavond voor de jeugd van onze club is al vele jaren de vrijdagavond, en net als bij de senioren is dat op de Gondelkade. Boze tongen beweren in dat verband ook wel dat er in Zoetermeer 3 schaakverenigingen bestaan. Botwinnik, Promotie en Promotie Jeugd. Dat wordt ook een beetje bevestigd door de afwezigheid van de jeugd (of ouders) op de jaarlijkse ledenvergadering. Voor vele Promootlezers is die ledenvergadering ook de enige keer dat ze iets over de jeugd lezen, namelijk het jaarverslag van de jeugdleader. En een enkeling informeert op de jaarvergadering 'of de jeugdafdeling financieel wel quitte draait?'. Dat is allemaal niet problematisch natuurlijk. Het enige kritische is dat jeugdspelers uiteindelijk naar de dinsdagavond doorstromen, zodat ze hun speelsterkte kunnen verbeteren en de basis van het seniorendeel van de vereniging verbreden. Als dat niet gebeurt is het effect van het lesgeven niet veel meer dan algemene – toekomstgerichte- promotie van het schaken, al is dat uiteraard ook niet verkeerd. Ideaal zou zijn de jeugd laten spelen en laten lessen in de vroeg avond voorafgaand aan de seniorenavond bij onze vereniging Vanwege de relatief grote aantallen jeugd- en senioren-spelers is dit helaas niet goed te combineren daarom is ervoor gekozen dit op gescheiden avonden te laten plaatsvinden.

De activiteiten van de jeugdafdeling zijn uiteraard gericht op spelen van onderlinge partijen, het geven van les aan de jeugd en op vermaak. Een mooi voorbeeld van dat vermaak is het jaarlijkse familieschaak, vlak voor de kerst. Onderstaande foto's geven een impressie. De Kanbier-bende (vrij naar 'de Daltons') won dit festijn afgelopen jaar. Het komend jaar vindt het familieschaak plaats op vrijdag 20 december. Mocht je met je neefje of andere familieleden willen meedoen ben je uiteraard welkom zolang er maar een speler onder de 18 bij is.

Waar je wel goed aan kunt zien dat het bij de jeugd en de senioren om dezelfde club Promotie gaat zijn de lesgevers: ▶

- Stap 1: Sebastiaan de Jong, Dingeman van Nies, Remco
- Stap 2: Torsten van Ham, Rachid Schrik, Frans Martens
- Stap 3: Jan Veldhuizen, Sebastiaan de Jong
- Stap 4: Rens Minnema (spelpraktijk), Erwin Guijt
- Stap 5: Rachid Schrik

Dit alles onder de strakke, maar niettemin soepele, leiding van Dingeman van Nies. Max Kanbier is sinds vorig jaar jeugdleider van de HSB en moest -net als Bram Albertus- dit nieuwe seizoen verstek laten gaan. Daarom zijn nieuwe leskrachten op de vrijdagavond zeer welkom, temeer omdat de lessen beter opgenomen worden als met de leerlingen in kleine groepen wordt gewerkt. Heb je vragen, of belangstelling, schroom niet Dingeman aan te schieten op de dinsdagavond.

varia	Het nieuwe seizoen	John Tan
--------------	---------------------------	---------------------

Het regent weleens vaak in Zoetermeer, dus toen de zon haar gezicht liet zien, greep ik mijn kans. Ik pakte de fiets uit de schuur en fietste gedachteloos richting Noord-Aa. Heerlijk om zonder zorgen en zonder haast en zonder doel te fietsen. Verstand op nul en blik op oneindig! Het was een warme zomerse dag en er waren meer mensen buiten. In de verte naderde een mens. Uit de verte schatte ik in: lang en slank persoon, dragende zwarte sportkleding, vermoedelijk een hardloper. Even uitkijken dus, want dat tuig wil nog weleens op het fietspad hardlopen in plaats van op de stoep. Waarom eigenlijk? Dat je gypies draagt wil nog niet zeggen dat je op het fietspad mag lopen of wel?! Hardloper en fietser naderden elkaar. Hardloper liep op het voetpad! Het gevaar was geweken. Een zorg minder en

opgelucht fietste ik verder. Zoals gezegd: verstand op nul en blik op oneindig. De hardloper verdween uit beeld want mijn ogen waren gericht op het asfalt speurend naar spijkers, glas en hondenpoep.

“Hej Sjon” hoorden mijn beide oren. Voordat deze informatie werd verwerkt door mijn hersenen was ik een paar meter verder. Remmen, fiets tot stilstand brengen en omkijken. Het bleek een bekende te zijn! U kent hem ook! En u wilt zijn naam weten! Tegenwoordig leven wij in het AVG-tijdperk. De Algemene Verordening Gegevensbescherming, één of andere privacywet. Je mag niet meer zomaar in het wilde weg foto’s maken en publiceren. Of namen en adressen van mensen bekendmaken. Ik moet voorzichtig zijn want de man is ook jurist. Ik ga zijn naam dus niet noemen maar u mag naar zijn naam speuren. Een tip: hij is de winnaar van de Rapiddriedaagse 2019.

Ik heb hem vaak op de fiets gezien maar nog nooit zien hardlopen. Wat is er aan de hand? De enige gedachte die in mij opkomt was dat het de voorbereiding is op het nieuwe schaakseizoen. What else? Mens sana in corpore sano. Een gezonde geest in een gezond lichaam. Dus de hardloopschoenen aan! Afgelopen seizoen behaalde hij extern in K1 de geweldige score van 7 uit 9! Ik verwacht voor komend seizoen een verbetering van dit resultaat.

De Promoot van afgelopen jaren staat online en het is leuk om oude artikelen te lezen. In één van de artikelen las ik over Promotie 1: "De 3e klasse vind ik maar niets. Tegenstanders die van de theorie afwijken met allemaal rare zetten, te kleine speellocaties, hardop pratende mensen... een team genaamd Promotie wat te weinig wedstrijden wint en waar het soms aan wedstrijdmentaliteit ontbreekt." De schrijver heeft gelijk. Hoogste tijd dat ons vlaggenschip gaat promoveren! Een idee is dat bovenbeschreven hardloper een hardloop-clinic voor het team organiseert. Goed voor de teamspirit en gezond voor het lichaam. Als er een oorzakelijk verband is tussen een goede lichamelijke conditie en het goed werken van de hersencellen dan is promotie van ons vlaggenschip een feit! Hup Promotie!

toernooi	Vienna Chess Open 2011	redactie
-----------------	-------------------------------	-----------------

Het is niet de eerste keer dat er een afvaardiging van Promotie in het Vienna Chess Open meespeelt. Ook in 2011 was dat het geval. En omdat tegenwoordig – met dank aan Jan Veldhuizen – alle Promoten vanaf november 1978 online te bekijken zijn, leek het de redactie een koud kunstje om eens het verslag van 2011 op te duiken. En wat stond er over het Vienna Chess Open in de Promoot van 2011? Helaas: (helemaal niets dus)

Wel stond er nog onderstaande bericht op schaaksite.nl (22 augustus 2011):
Op 21 augustus jl. eindigde in Wenen een schaaktoernooi met opvallend veel (38) Nederlandse deelnemers. De volgende spelers hebben een zeer goed toernooi gespeeld: Ton van der Heijden, Ewoud de Groot, Albert Termeulen, Angelo Spiler, Lisa Hortensius, Pascal Losekoot en Lendert van den Ouden.

17^e Weense Schaakkampioenschap 2011:

groep	start-positie	speler	Elo	punten	eind-positie
A	81	FM Bannink Bernard	2269	5½ (9)	78
A	194	Henk Noordhoek	2115	4½ (9)	179
A	234	Willem Broekman	2068	4½ (9)	201

opgaven	Wit/zwart speelt en wint	redactie
---------	--------------------------	----------

 <p data-bbox="619 353 742 387"><u>stelling 1</u></p> <p data-bbox="635 432 730 499">zwart aan zet</p> <p data-bbox="667 562 699 595">●</p>	 <p data-bbox="1257 353 1380 387"><u>stelling 2</u></p> <p data-bbox="1273 432 1369 499">wit aan zet</p> <p data-bbox="1305 562 1337 595">○</p>
 <p data-bbox="619 766 742 799"><u>stelling 3</u></p> <p data-bbox="635 844 730 911">wit aan zet</p> <p data-bbox="667 974 699 1008">○</p>	 <p data-bbox="1257 766 1380 799"><u>stelling 4</u></p> <p data-bbox="1273 844 1369 911">zwart aan zet</p> <p data-bbox="1305 974 1337 1008">●</p>
 <p data-bbox="619 1182 742 1216"><u>stelling 5</u></p> <p data-bbox="635 1261 730 1328">wit aan zet</p> <p data-bbox="667 1391 699 1424">○</p>	 <p data-bbox="1257 1182 1380 1216"><u>stelling 6</u></p> <p data-bbox="1273 1261 1369 1328">wit aan zet</p> <p data-bbox="1305 1391 1337 1424">○</p>
 <p data-bbox="619 1617 742 1650"><u>stelling 7</u></p> <p data-bbox="635 1695 730 1762">wit aan zet</p> <p data-bbox="667 1780 699 1814">○</p>	 <p data-bbox="1257 1617 1380 1650"><u>stelling 8</u></p> <p data-bbox="1273 1695 1369 1762">wit aan zet</p> <p data-bbox="1305 1780 1337 1814">○</p>

[bron: Hans Ree, NRC]

oplossingen: → blz. 41

<i>varia</i>	Schaakmuseum am Traunsee	Henk Alberts
--------------	---------------------------------	-------------------------

Afgelopen zomer was ik een aantal dagen in Salzburg. Een goede gelegenheid om in het zo'n 80 kilometer verder op gelegen Altmünster eens het Schachmuseum am Traunsee te bezoeken. De Traunsee is een schitterend gelegen meer in Ober-Oostenrijk. En met een diepte van 191 meter is het ook nog eens het diepste meer van Oostenrijk. Ik overnachtte in het idyllische aan de Traunsee gelegen Ebensee om de volgende ochtend naar het Schaakmuseum in het nabijgelegen Altmünster te rijden.

Het vriendelijk oudere echtpaar Hannelore en Karl Kramer geeft zelf een uitgebreide en zeer persoonlijke rondleiding door het schaakmuseum. Ze hebben - zoals ze in de rondleiding vertelden - een verzameling van circa 250 schaakspellen bijeengebracht, waarvan er op dit moment 219 in het schaakmuseum tentoongesteld worden. Veel schaakspelen uit Mexico (maar wel gemaakt voor de gehele wereld) en uit Hongarije, twee landen die beiden meerdere malen bezocht hebben. Maar hun eerste schaakspel en het begin van de verzamelwoede was een schaakspel uit Egypte (foto onder).

Overigens zijn Hannelore en Karl zelf niet eens schaakspelers, hun passie is volledig gericht op verzamelen. Dat heeft na zo'n 40 jaar verzamelen een museum op een oppervlakte van 100m² met schaakspelen uit de gehele wereld opgeleverd. De schaakspelen zijn ingedeeld naar onderwerp, zoals kinderspelen/jeugd (waaronder ook een aantal zelfgemaakte c.q. zelfgeschilderde schaakspelen), dieren, design, politiek, enz.

Daarnaast zijn er indelingen naar landen en gebieden en naar belangrijke historische gebeurtenissen en periodes in de geschiedenis, zoals Napoleon versus Kutuzov, de Amerikaanse Burgeroorlog, de Azteken tegen de Spaanse Conquistadores, de Wehrmacht tegen geallieerden en een groot schaakspel Normandië 1944 (gemaakt in Mexico).

Een interessant museum voor iedere schaakverzamelaar die (toevallig of expres) eens een keer bij de Traunsee in de buurt is. Want in de zeer persoonlijke en sympathieke rondleiding door hun exposities, vertellen Hannelore en Karl bij elk schaakspel wat het verhaal is, alsmede waar ze het gekocht hebben.

Adresgegevens:
Schachmuseum Altmünster,
Ebenzweierstrasse 10, 4813 Altmünster
<http://www.schachmuseum.org/>
mail: office@schachmuseum.org
tel: +43 (0) 676 751 3020

Openingstijden: van 1 mei tot 31 oktober, maar in alle gevallen is het raadzaam om vooraf per mail of telefoon een afspraak te maken.

□

jeugd	Onervaren maar leergierige jeugdspelers	Max Kanbier
--------------	--	--------------------

Alle auteurs kennen het riedeltje nu wel van Rob. 'Wil je nog wat schrijven?' is de vraag die iedereen elk kwartaal krijgt om 'onze' Promoot toch nog even een paar pagina's dikker te maken. Sommige schrijvers zijn onderhand immuun voor zo'n vraag maar de nood is dit keer blijkbaar zo hoog dat de kwetsbare jeugd nu ook gesmeekt wordt. Kwetsbaar? Misschien is een gebrek aan ervaring een betere omschrijving.

Dat gebrek aan ervaring is niet alleen een nadeel bij die bekende vraag van Rob maar ook achter het schaakbord. Partijen gaan onnodig verloren door kleine foutjes die een ervaren speler nooit zou maken. Dit in combinatie met een liefde voor wat spanning, aanvallen en nieuwtje op het bord gaat het wel eens fout.

Maar elk nadeel heeft zijn voordeel toch? Een Weens gambiet tegen Arie vorig jaar in de eerste partij van het seizoen, de offers van Harrie aannemen, altijd maar de pionnen voor de eigen koning naar voren gooien en kijken of je ergens een gaatje kan maken bij de tegenstander, leuke stellingen gegarandeerd! Persoonlijk heb ik dat veel liever dan een saaie remise. Niet elke remise is saai maar saaie remises heb ik niks mee, daarvoor schaakt men niet. En neem gerust van mij aan, er gaat wel eens wat fout. Ik durf zelfs te beweren in elke partij, zelfs die ik win! Gelukkig leer ik ervan en misschien jullie ook.

Een paar stellingen uit mijn partijen om het uit te leggen met bijbehorende lessen.

Om te beginnen een partij met zwart tegen Ben Alhers. De stelling is bekend bij alle spelers die wel eens het konings-indisch gespeeld hebben. Alles en iedereen geeft in deze stelling Lg4 om gebruik te maken van veld d4. Ruilen op d4 wordt ook nog gezien als prima voor zwart maar het is allemaal veel te standaard. Pg4 leek mij een speelbare zet met het idee om f5 door te drukken. Nadat wit echter d5 en h3 speelt komt zwart in de problemen. Les 1 van dit stukje, theorie is er met een reden. Afwijken kan maar beperkt. Dat geldt voor de ervaren spelers maar ook voor de creatieve spelers die wat afwisseling zoeken. Dat moet dan maar in een andere opening.

Deze stelling komt uit de partij met wit tegen Han Baas na 11. ... g6. Een ervaren speler zou de moeite nemen om c5 te ontmoedigen met Pa4 of Le3. Les 2 is van Willem Broekman. Hij zou mij vroeger uitgelegd hebben dat mijn laatste stuk, de loper op c1, nog niet ontwikkeld is en zou dan hameren op Ld2 of Le3. Verder zijn er nog een hoop gezonde zetten maar een aanvallende 'jeugdspeler' kan maar naar één ding kijken in een saaie stelling zoals deze: aanvallen. 12. g4 speelde ik vrij snel en na het simpele en logische 12. ... h5 was de dynamiek veranderd en kreeg zwart opeens heel snel een duidelijk plusje. Wit was te snel maar remise werd nooit over nagedacht.

De partij vorderde, zwart nam controle over de h-lijn, kreeg goede aanvalskansen en leek op weg naar een goede overwinning uit de counter. Uiteindelijk kwam de hiernaast getoonde stelling op het bord. Nog steeds met een plusje voor zwart maar na 18. c3 zou de computer het ruim binnen de remisemarge beoordelen.

Ongeduldigheid, de wil om per se te winnen en onervarenheid leiden tot 18. c4. De bekende engines geven direct een groot voordeel voor zwart, soms van wel meer dan 2 pionnen na 18. ... Pb6. Weer een logische zet met negatieve gevolgen voor wit. Gelukkig miste zwart dit keer wel de grootste kans door het veilige 18. ... c6 te spelen. Les 3, actief verdedigen kan maar soms is een

passieve verdediging toch echt beter. De kansen na c6 zitten nog even in de stelling met verschillende waardes als voordeel. In het eindspel krijgen beide partijen stellingen met evaluaties van grof materiaal winst en mat in veel zetten maar die werden in veelvoud gemist tot wit toch wist te winnen. Meermaals door het oog van de naald gekropen. Typerend voor mijn partijen. Ongeacht hoe ik uit de opening kom of het direct daarna in het middenspel verpruts, er zullen altijd kansen volgen en als je ervoor blijft gaan zal het vaak ook nog de goede kant op vallen. Waardes als +1 en -1 kijk ik dan ook niet meer van op.

Om af te sluiten een partij met wit tegen Arie. Zoals aan het begin geschreven, vorig seizoen heb ik meerdere partijen tegen Arie gespeeld waaronder het Weens Gambiet door middel van een zetwisseling. Dat was een vrij spannende partij waar ik uiteindelijk aan het kortste eind trok. Dit keer wilde Arie waarschijnlijk een herhaling van die dubieuze opening voorkomen en zijn we in het Schots beland. Als schaker die van afwisseling houdt is dat natuurlijk fijn. Wel was dit mijn eerste serieuze partij in deze opening. De keuze was op zet 3 echter snel gemaakt omdat het dus echt voor een andere stelling zorgt dan waar ik gebruikelijk mee zit.

Max Kanbier-Arie Werksma (zeskamp)

1. e4 e5
2. Pf3 Pc6
3. d4 exd4

Zoals ik al eerder aangaf, dit is waar mijn theoretische kennis eindigt. Buiten een handvol bullet-partijen op internet en een enkele rapid- of snelschaakpartij achter het bord heb ik ook geen praktische ervaring of ideeën over thema's. Wel heb ik les 1 gevolgd, niet afwijken om het afwijken en dan dus maar een andere opening spelen.

4. Lc4 d6
5. Pxd4 Pf6
6. Le7
7. Te1 0-0
8. Pc3 Pe5 →

Het eerste moment dat serieus nagedacht moest worden. Loper naar f1 of e2. Beide met voor- en nadelen maar uiteindelijk was de controle over g4 het belangrijkste.

- 9. Le2 c6
- 10. f4 Pg6
- 11. Le3 Te8
- 12. h3 Dc7
- 13. Ld3 Lf8
- 14. Df3 Pd7
- 15. Pf5 Pc5
- 16. g4

→

Schaken doe ik maar op één manier. De laatste 4 zetten zijn gebruikt om mijn stukken te ontwikkelen, les 2. Tegelijk zijn de stukken ook gericht op de zwarte koning. Het is nog geen aanval maar mocht er ooit een kans komen dan staan de pionnen klaar om de stelling open te breken, staan beide lopers centraal en een dame al op de juiste vleugel.

- 16. ... b5
- 17. Lxc5 dxc5
- 18. e5 c4
- 19. Le4 Lc5+
- 20. Kh1 Ld7
- 21. Tad1 Pf8

→

Wit heeft het loperpaar opgegeven maar in ruil daarvoor een meerderheid op de koningsvleugel gekregen en actievere stukken. Voor zwart is er ook geen eenvoudig plan terwijl voor wit het probleem is wat de beste variant is. 22. Pxb5 is een boeiende variant want na 22. ... cxb5 23. Lxa8 Txa8 is 24. Txd7 een belangrijke zet en niet 24. Dxa8 met 24. ... Lc6+ en winst voor zwart.

Zelfs na 24. Txd7 met een kwaliteit en pion extra voor wit kan het nog scherp worden. In de partij werd gekozen om het paard van c3 om te spelen naar de koningsvleugel om een winnende aanval te creëren.

- 22. Pe2 Tac8
- 23. Peg3 Pe6
- 24. Ph5 Lf8

→

Voor de liefhebbers. Aanschouw en geniet. Is het eigenlijk toegestaan een partij te tonen waar de clubkampioen verliest? (JA! - red.)

- 25. Ph6+ Kh8
- 26. Pxf7+ Kg8
- 27. f5 Pd8
- 28. e6 Lxe6
- 29. Pxd8 1-0

Het aanvallende en creatieve spel levert vaak tactische stellingen op maar soms is dat niet wat een stelling vraagt. Als de lessen van vroeger gevolgd worden, niet afwijken van de bekende wegen om het afwijken en de gouden regels volgen uit stap 2, dan zou het ooit nog eens goed moeten komen met mij. Nu ben ik sinds dit seizoen officieel niet meer een jeugdspeler met mijn 20 lentes, maar de angst die het bij sommige senioren inboezemt vind ik wel leuk. In die zin vind ik het prima dat ik de komende paar jaar nog bij de 'jonkies' hoor.

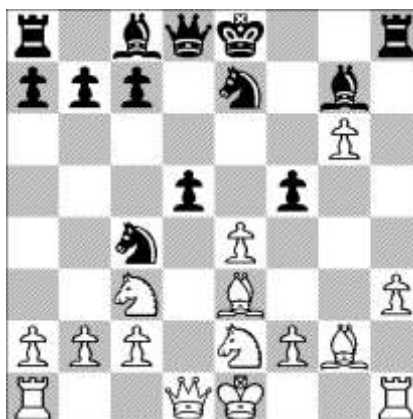
□

partij	Wit mist prachtige matcombinatie (en verliest nog)	Rudi Matai
---------------	---	-----------------------

In april speelde ik het Prinsstad toernooi in Delft. Ook Bram en Dylan deden mee. In de A-groep zag ik een zeer spectaculaire partij. Omdat ik zelf ook speelde kon ik hem niet helemaal volgen, maar hij kwam ook op de site. Geen diepe analyses, speel, geniet en huil mee met de witspeler die zijn tegenstander (die 300 Elo punten meer heeft) op magistrale wijze mat had kunnen zetten. Had..., maar het gebeurde niet.

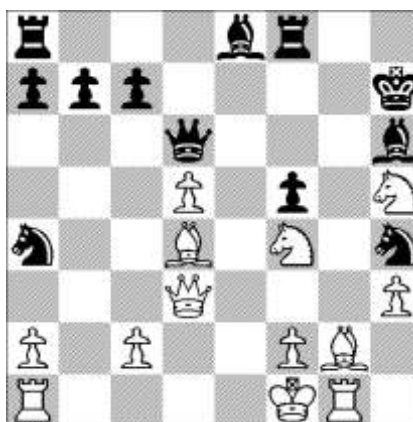
Esper van Baar (2088) – Rick Lahaye (2403), Prinsstadtoernooi 2019, Delft, groep A, ronde 5

- 1. e4 g6
- 2. d4 Lg7
- 3. Pc3 d6
- 4. h3 e5
- 5. Pge2 Pc6
- 6. Le3 Pge7
- 7. g4 d5
- 8. dxe5 Pxe5
- 9. Lg2 h5
- 10. gxh5 Pc4
- 11. hxg6 f5 →

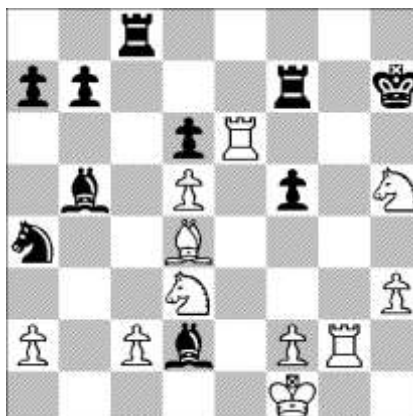
Kijk eens hoe de zwarte koningsstelling erbij ligt na 11 zetten!

- 12. exd5 Pxd6
- 13. Ld4 Ph4
- 14. Rg1 Pxb2
- 15. Dd2 Lh6
- 16. Pf4 O-O
- 17. Pce2 Pa4
- 18. Kf1 Kh7
- 19. Dd3 Ld7
- 20. Ph5 Le8
- 21. Pef4 Dd6 →

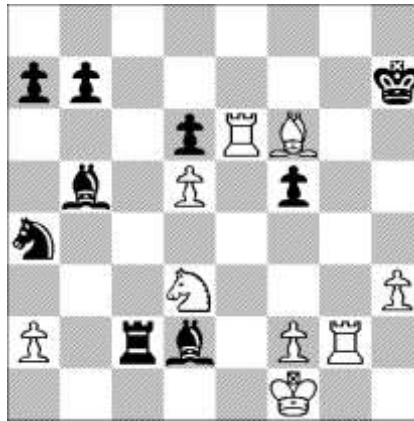
Kijk eens, op de h-lijn zijn 5 opeenvolgende velden bezet. Spitsuur!

- 22. Dg3 Lb5+
- 23. Pd3 Pxd2
- 24. Dxd6 cxd6
- 25. Txd2 Tac8
- 26. Te1 Ld2
- 27. Te6 Tf7 →

Zwart ligt onder vuur.

- 28. Pf6+ Txf6 daar gaat de kwal!
- 29. Lxf6 Txc2? laat een schitterend mat toe.

30. Te7+?

Hier had wit mat kunnen geven op een werkelijk schitterende manier:

- 30. Tg7+ Kh6
- 31. Le5+!!
(om veld f4 te controleren)
- 31. ... Kh5

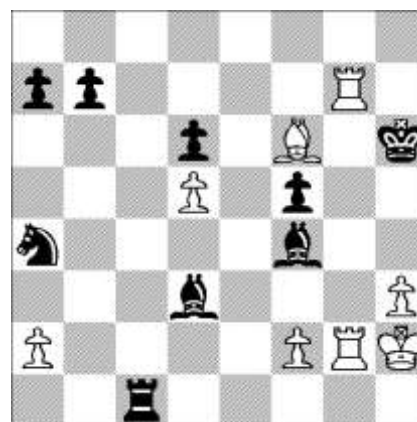
32. Th7+ Kg5

En nu dan: 33. f4+ Lxf4,
24. Lxf4# mat. Wauw!!

- 30. ... Kh6
- 31. Teg7 Lxd3+
- 32. Kg1 Tc1+
- 33. Kh2 Lf4+ **0-1**

slotstand na 33. ... Lf4+ →

Zwarts provocatieve spel won de partij maar had moeten verliezen. Clicheetje dan maar: wat kan ons mooie spel toch wreed zijn... Gelukkig kan je er als objectieve toeschouwer vaak wel van genieten.

□

partijen	Interne avonturen	Rachid Schrik
-----------------	--------------------------	----------------------

Vanaf seizoen 2016-2017 speel ik met veel plezier de interne bij Promotie. Het lijkt er helaas op dat ik dit jaar in ieder geval de eerste helft moet missen, maar i'll be back! In de tussentijd voor de Promoot nog twee 'oude' potjes van toen ik net lid was. Thema: f4-f5! Daarnaast nog een leuke recentere partij tegen J.W. Duijzer en tot slot nog een fragment tegen Ton Bodaan.

[1] *Eerste potje: wit tegen Boerkamp (11-10-2016)*

Wit heeft de Wolga min of meer weerlegd en staat een gezonde pion voor. Zwart heeft zijn hele leger op de damevleugel gericht, dus het is tijd voor een switch.

19. f4	Natuurlijk. Zwart mist wat verdedigers!
19. ... Lxb5	
20. Pxb5 Pc8	
21. f5	Open?
21. ... g5	Dicht. Maar niet voor lang!

22. h4 gxh4	
23. e5 Lxe5	En nog maar een paar.
24. f6 exf6	

Nu is het wel open huis!	
25. Ld3+ Kh8	
26. Lxc5 Kg7	
27. Le3 Pe7	Het paard haast zich terug maar komt te laat.
28. Lxh6+ Kh8	
29. Lf8 Pg8	
30. De2 1-0	

[2] Wit tegen Henk Noordhoek, 18-10-2016

Het witte centrum lijkt te bezwijken onder de druk (na 20. ... e6), maar:

21. f4 exd5

22. e5

'Passer Pour Mieux Centraliser' (Arthur van de Oudewetering, Chess Pattern Recognition!) De zwarte lopers zijn not amused.

22. ... Dc6

Nog een aardige batterij zodra d4 weggaat.

23. f5

En het aanknopingspunt op g6 is weer gevonden.

23. ... f6

24. exf6 Lxf6

25. Lxf6 Dxf6

26. fxg6 Dc6 Wit is sneller.

27. Dh6 Td7

28. Tf7

Beslissend. De solo koning kan niet op tegen dame, toren en looper.

28. ... Txf7

29. gxf7+ Kxf7

30. Tf1+ 1-0

Eerlijkheid gebied me te zeggen dat Henk er na deze partij slim meerdere partijen op rij voor zorgde dat ik in stellingen terechtkwam die me minder goed lagen, met wat pijnlijke nederlagen tot gevolg! Voor bijna alle spelers van Promotie geldt trouwens wel dat ik van ze heb gewonnen en verloren (behalve Bram Albertus, tegen hem alleen nederlagen en moeizame halfjes!).

Nu wat recenter werk, en een volledige partij.

[3] Duijzer – Schrik, 13-11-2018 (tijdens de verbouwing in de tijdelijke locatie gespeeld)

1. g3 e5

2. Lg2 d5

Ik speel veel liever met wit, en pak nu wat ruimte en wat centrum .We gaan al snel over naar een omgekeerde Konings-Indier.

3. c4 d4

4. d3 c5

5. e4 Pc6

6. Pe2 Le6

7. 0-0 Dd7

8. f4

f6

Zwart heeft zijn gewenste Saemisch centrum opgebouwd maar moet enorm oppassen dat hij - zeker met de gevaarlijke aanvaller Duijzer achter de witte stukken - niet met veel tempi minder een pionnenstorm over zich heen krijgt.

9. f5

Lf7

10. g4 g5 Om het witte geweld wat af te remmen. Ik had geen bezwaar tegen verder dichtschuiven van de stelling en lekker manoeuvreren, maar...
 11. fxg6 ... de boel gaat open. Uitkijken voor g5 nu.
 11. ... hxg6 Half-open h-lijn. Er moet nog wel wat ontwikkeld worden.
 12. Pg3 Lh6

Pionnen op zwart, dus de zwarte loper ruilen. (Vroeger deed ik dat automatisch, maar tegenwoordig zie ik ook weleens de waarde van 'bad bishop defends good pawns! Zie ook commentaar bij zet 19!)

13. Lxh6 Txh6
 14. a3 Klaar om ook aan die kant van het bord aan te vallen. Maar of het een tempo waard is?
 14. ... Le6 Centralisatie, en met tempo ruimte gemaakt voor de dame.

15. h3 Dh7 En op originele wijze al enig spel via de h-lijn, al is het voor mij niet duidelijk wie er nou beter staat aan die kant van het bord. De F-lijn moet ik wel dicht zien te houden. En het paard van g8 zou graag meer willen doen dan pion f6 babysitten.
 16. Df3 Th4
 17. Df2 0-0-0
 18. Pd2 Td7
 19. Pf3

19. ... Txh3 Deze zet zit een beetje tussen kwalwinst en een kwaloffer in, wit kan die toren meestal wel winnen en zwart wil hem wel ruilen tegen de slechte loper, zo lang de goede pionnen bij de ruil zijn inbegrepen!
 20. Lxh3 Dxb3
 21. Dh2 Dxb3 Twee pionnen voor de kwal, maar nog geen coördinatie.
 22. Kg2 f5

Grappig! De rollen wijzigen weer, en het is alsnog zwart die de typische Konings-Indische pionnenwals naar voren gooit.

23. Dh4 Dxb3 De dame stond mat, maar het eindspel is geen probleem.
 24. Pxb3 f4
 25. Pe2 g5
 26. Pf3 Tg7 Deze voorbereidende zet leek me lastiger voor wit dan meteen doorstomen met g4 en f3 etc.
 27. Kf2 Pf6

En de gewenste coördinatie is bereikt! Paard van g8 naar e3 kan de witte stelling niet meer hebben.

- 28. Th1 Pg4+
- 29. Kg1 Pe3
- 30. Th5 Lg4 Met stukwinst.
- 31. Txg5 Txg5 **0-1**

[4] *Bodaan – Schrik, 31-5-2018*

Een iets ouder partijtje uit het SHTV open, waar ik er met 7/7 aardig de wind onder had. Wit heeft net met Dg4 de e-lijn ontvlucht, en ik vond de tijd rijp voor...

- 17. ... e4 Deze pion is nu zijn natuurlijke dekker van d6 kwijt, maar de pion op c4 wordt ernstig aangetast!
- 18. d4 Pa5 Spring er meteen op af.
- 19. Pe3 Df7 Klaar om het eindspel te winnen.
- 20. Pxf5 Dxf5
- 21. De2 Wit wil blokkeren, maar de pion gooit zichzelf in een laatste heldendaad nog een stapje verder.

- 21. ... e3
- 22. Lxe3 Tf7 Zwart kan nu zeer snel optimale activiteit bereiken en wit blijft vreselijk gepend staan op de e-lijn.
- 23. Tbe1 Tfe7
- 24. Tf3 c5

De bekende Nimzo blokkade!

- 25. Kf2 De6
- 26. f5 Dxc4 Daar gaat c4. En wit is nog niet los.
- 27. Dd2 cxd4
- 28. cxd4 Dd5

Weer blokkade, en het paard gaat beslissend ingrijpen.

29. Tc1 Pc4 Zoals wel vaker in zo'n Nimzo structuur is c4 eerst een zwakke pion en daarna een zwak veld.
 30. Txc4 Dxc4
 31. f6 gxf6 **0-1**

Tot zover. Vooral winstpotjes tegen clubgenoten (sorry jongens!) maar buiten de club speel ik ook niet zoveel. Zal verderop in het seizoen proberen Maarten van Zetten goed te vervangen als hij niet meespeelt!

<i>varia</i>	Een schaakreiziger in Wenen [3]	Henk Alberts
--------------	--	---------------------

Wenen kent vele musea en daarin nogal wat schaakitems, teveel om hier op te noemen. Een heel leuk museum is het Hofmobiliendepot (meubelmuseum). In 1901 betrok de in 1747 opgerichte Hofmobiliendirektion, een dienst welke verantwoordelijk was voor het aankopen en beheer van het keizerlijke meubilair, het gebouw aan de Mariahilfer Straße 88 als centraal magazijn voor de keizerlijke meubels die op dat moment niet in gebruik waren. Thans is dit voormalig magazijn een museum met 160.000 objecten, meubels en andere zaken

van de verschillende keizers en hun familie. Onder de 160.000 objecten is er 1 schaakspel, namelijk het schitterende schaakspel van prins Eugene van Savoy (1663–1736) gemaakt van palissander, gekleurd finer, been, ivoor, messing en bladluisverf.

Een heel ander museum is het Heeres-geschichtliches museum, het door keizer Frans Jozef I in de 19e eeuw gestichte militaire museum. Het museum verhaalt de geschiedenis van het Oostenrijkse leger vanaf de 30 Jarige Oorlog tot aan het einde van de Tweede Wereldoorlog. Historisch hoogtepunt van de tentoongestelde zaken zijn het uniform (inclusief het kogelgat en bloedvlekken) en de auto waarin aartshertog Franz Ferdinand tijdens zijn bezoek aan Sarajevo werd dood geschoten. Een gebeurtenis die de aanleiding was voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. In dit museum vinden we het hierbij afgebeelde schaakspel gemaakt in krijgsgevangenkamp Ochansk, Rusland 1915-1918. Daarnaast een schaakspel, gemaakt in krijgsgevangenschap in België 1944, alsmede een (momenteel niet voor het publiek zichtbaar) schaakspel uit de tweede wereldoorlog.

oude doos	Toffe tijgers	Jan van den Bergh †
----------------------	----------------------	--------------------------------

De Voorzitter had zo'n aardig voorstel: "jij kan voor het jubileumnummer van het clubblad wel een stukje over vijf jaar promotioneel wel en wee in het vaderlandse toernooischaak schrijven ?!". Je doet tenslotte niet voor niks heel vaak mee. Onze Voorzitter is een sympathieke man, hem weigert men zo'n verzoek niet. Dit stukje proza is dan ook het resultaat van zijn vraag: een kleine proeve tot determinering van een zeldzaam species genaamd "de Zoetermeerse Inheemse Toernooitijger."

Dit in tegenstelling tot de Uitheemse variant, waarvoor onze redacteur Buitenland verantwoordelijk is. Een enkeling (een "Hybride Toernooitijger") kan trouwens onder beide soorten worden gevat, wat toch heel uitzonderlijk is. Helaas is dit beestje – begrijpelijkerwijs – behalve zeldzaam ook wel wat vatbaar voor schizofrenie....

De Inheemse Variant dus. Wat allereerst opvalt is de betrekkelijk beperkte omvang van de inheemse populatie ("de Harde Kern"); maximaal 5 tot 8 exemplaren hebben de afgelopen vijf jaar met zekere regelmaat de jungle van de Nederlandse toernooien ("weekend"-, "open"- "besloten"-, "rapid"- en wat dies mee zij) onveilig gemaakt. Soms was er wel eens een "vreemd" exemplaar, maar dat was meer een wat verdwaalde circustijger en behoorde niet tot de Harde Kern. Zo af en toe werd ook wel eens een jong vrouwtje gesignaleerd, maar zij behoorde normaliter niet tot de Harde Kern en is inmiddels vertrokken naar uitdagender jachtgebieden in Delft en Utrecht...

Het was (o.a.) in speelsterkte een divers volkje variërend van "de alpha-tijger Ahlers" ("De Keizer van de Jungle") tot "het jonkie van Zetten", met alles wat daar in het alfabet aan (begin-)letters tussen zit. Er was slechts één keihard selectie criterium: de op transport te stellen troep moest op de een of andere wijze (met zijn tweeën, vijven of tienden en desnoods collectief opgevouwen als "Russische Pop") in de auto van Willem Broekman passen... De grootte van zijn veewagen verschilde met de jaren en soms werden voor het vervoer hulptroepen ingezet, zoals de razende bolide van Circusdirecteur Ruurd Kunnen (excuus Voorzitter, het is maar beeldspraak!), of de solide Tomtomse Japanner of Japanse Tomtommer van Wong Tsai. Een enkele keer bewees ook de "de Oude Schicht" van Manuel ("Ollie") Nepveu zijn diensten, met – vanzelfsprekend! - "De Heer van Stand" zelve soeverein aan het roer, of het niet kapot te krijgen Oude Opeltje van Henk ("Stan") Noordhoek.

Wat gebeurde er tijdens de gang naar de diverse circusarena's te Wijk aan Zee, Amsterdam Buitenveldert, Leiden, Hilversum, enzovoorts en zo verder? Er werd gekout door de Tijgers. Op dropjes door Willem, op een krentenbol en klinkklare wartaal door Henk, op/over wis-en natuurkundige vraagstukken en/of zijn "Alma Mater" door Manuel, over de Najdorf door Maarten, over het voeren van een fatsoenlijk juridisch verweer door Ben, over Ruurd's grote idool en voorbeeld Iljuschimov, over koetjes en kalfjes en ditjes en datjes door allen.

Heilige huisjes werden er vakkundig gesloopt, de te korte beentjes van de verschillende keizertjes van deze wereld genadeloos aangewezen en zo mogelijk afgezaagd... En er werd geluisterd en in het geheugen opgeslagen, door mij....

Spontaan vormden zich tijdens het veevervoer coalities (Iedereen tegen Henk, Manuel tegen de Anderen, de Juristen tegen de Technuten, De Losers tegen de Winners, Overheid tegen Bedrijfsleven,

Loonslaven tegen Vrije Jongens, Quasi-Wetenschappers tegen de Echte Bollebozen, de Voorbankstoelen tegen de Achterbank, de Francofielen tegen de Anglofoben) die dan gedurende een heel toernooi en vaak veel langer in stand bleven...

Discussies op pittig intellectueel niveau (een voorbeeld: Henk reconstrueerde *uit het blote hoofd* de Tenerife-ramp en berekende de theoretische kans dat zo'n ramp zich zou voordoen *alsof het niets is*, waarop Willem dan nog een faalcorrectie van 10 % gedeeld door de pakkans alsmede de rotatie van de aardbol gekwadrateerd met de kracht van de westenwind als variabele in de vergelijking wil opnemen, dat soort discussies ja, ja).

Tijgers die zich lieten voeren ("vertel dat verhaal nog eens van die Zwendel, Henk!"), diep inkervende ironie en zeer gezonde zelfspot (Ben na een valse start met 3 nullen: "Ahlers, de kleine Shirov" waarop Ruurd: "v.d.Bergh, de kleine Petrosian zeker!" en ik: "en Kunnen de kleine Bronstein natuurlijk")... Sommige dingen bleven gelukkig altijd hetzelfde en zullen dat ook blijven, zoals de per vrachtwagen aangevoerde verse voorraad Russen, de kapitale oude Bentley op de oprit in een voortuin in Beverwijk, vlak voordat men "de Weg des Doods" naar Wijk aan Zee opdraait, of het van gif vergeven braakliggende lapje "bedrijfsterrein" genaamd "Poort van Velsen." Enfin, je moet het meegemaakt hebben om het te begrijpen en dat was slechts voor de Harde Kern van de Tijgers weggelegd..

Kijken wij naar de individuele resultaten van de verschillende "Harde Kern"- Tijgers dan kunnen ook wetenswaardige zaken worden opgetekend.

Om te beginnen **Ben Ahlers** (de Tijger "par excellence"). Bijna constant op hoog niveau in diverse A-groepen acterend (in Hoogeveen, in Amsterdam, in Wijk aan Zee, in Leiden) wist hij tegen (zeer) sterke tegenstand (> 2250) zijn mannetje meer dan te staan en haalde altijd gewoon die plus 2 of plus 3 score op jaarbasis. Heel soms ging het wat minder ("de kleine Shirov"), maar de regelmatige Ahlers-watcher weet dan dat dat slechts de opmaat tot een nieuwe solide succesreeks is en dat zijn wraak het jaar erop verschrikkelijk zal zijn (8 uit 9 of zo). "Ik hoef er niks voor te doen: ze gaan bij voorbaat al liggen" is dan zijn al te bescheiden commentaar. Die verontschuldiging komt te vaak voor om geloofwaardig te zijn: wij weten beter. Het is de eigen kracht die dan de doorslag geeft, zo zit dat en niet anders. Dit element gevoegd bij zijn bizarre waarnemingsvermogen, grote gevoel voor absurde humor en komieke situaties alsmede sociale inborst geven hem met recht aanspraak op de titel van eretijger en keizer van de vaderlandse jungle.

Komen wij bij **Willem Broekman**. Sinds hij als vutter geacht wordt het rustiger aan te doen is hij actief als een klein baasje: in een gewone baan, met onroerend goed, als bijna vaste chauffeur voor een troepje Tijgers, met de website, voor de jeugd, in Tsjechië (maar dat is redactie Buitenland) en ook nog steeds achter het vaderlandse schaakbord. Laatst vertelde hij me dat hij 's morgens meestal om een uur of zes al op weg is naar zijn werk "en dat merk ik soms 's avonds" - dan is hij wel eens "een beetje moe". Dat laatste lijkt me nu niet zo heel vreemd.

Aan schaakkracht heeft hij weinig ingeboet; dubieuze en krakkemikkige stellingen voert hij nog steeds met ijzeren hand tot winst, alsof het normaalste zaak van de wereld is en dat is het – Willem's eigenzinnige logica en dogmatiek indachtig – eigenlijk ook. Ongevoelig voor de slagen van het noodlot (hij heeft geen last van wat bokkers "een glazen kaak" noemen) speelt hij na een nederlaag de volgende dag onbekommerd weer zijn potje en wint dan gewoon weer zo'n mal toreneindspel of zo. Dat hij op hoog niveau nog altijd meetelt bewees hij in Corus 2004 en 2006 toen hij beide keren zijn sterke groep met groot vertoon van kunde en ervaring won.

Een markant exemplaar is natuurlijk ook **Henk Noordhoek**. Hoewel het te ver gaat om te stellen "dat zijn kaak van kristalglas is", lijkt hij - mede door wat lichamelijk ongemak - wel eens problemen te hebben een minder lopend toernooi goed te verwerken. Het is echter te hopen dat hij wederom in staat zal zijn het beste van zichzelf naar boven te halen. Wat dat beste is: monsterscores en glorieus groepswinnaar

zoals bij diverse Corus-edities genoegzaam is gebleken. Zijn grootste wapenfeiten op schaaktechnisch gebied: de Verschrikkelijke Zwendel (zoals een oosterbuur in 2006 moest vaststellen die in een vlaag van perfecte waanzin in de Val trapt en in één zet, dromend van een mooi mat, een toren, een dame en een licht stuk weggaf) en de Moord met Voorbedachte Rade (zoals op Amstelvener Niek Oud in hetzelfde toernooi - dat werd gewonnen - werd begaan). Het behoeft geen betoog dat Henk het hele verdere toernooi en zelfs nu nog (twee jaar na dato!) gedurende heen- en terugreis door de Tijgers werd (en wordt) bejubeld en danig aan de tand werd (wordt) gevoeld om de momenten van Ultieme Vervoering die deze twee wapenfeiten bij hem teweeg hadden gebracht te doen voortduren c.q. herleven... Hemelhoog juichend, Bedroefd tot de Dood Want zeg nu zelf: er is niets zo leuk als Henk die over onderwerpen oreert op een wijze die krankzinnigheid naadloos aan (exacte) wetenschap paart....

En dan **Manuel Nepveu**. Manuel is niet de Maat der Dingen, zoals we lang hebben gedacht, maar wel een echte "Homo Universalis (Minor)", om het in goed neo-Latijnse termen te zeggen. Hij is als het ware ons onze eigen Leonardootje da Vinci in zakformaat (alles is betrekkelijk). Hij weet heel veel van schaken en nog veel meer van exact/wetenschappelijke, historische, opmerkelijke en moordkundige onderwerpen daarbuiten (feiten, dingen, verschijnselen). Dit onderscheidt hem m.i. op gunstige wijze van "de gemiddelde schaker", wiens fauna slechts uit 6 hoofdgroepen bestaat, wiens "kleuren"-spectrum slechts zwart en wit kent, wiens universum uit maximaal 64 velden is opgebouwd en wiens oproepbare parate alfabet resp. cijferreeks slechts de letters a t/m h resp. de nummers 1 t/m 8 omvat. Dat wordt op den duur toch wat beperkt en saai, en saai is wel het allerlaatste waar men bij Manuel aan denkt. Enkele beelden die "denkend aan Ollie" bij mij beklijven: In 2006 deden we mee aan het ACT-toernooi in Amsterdam. Nooit zal ik vergeten hoe Manuel aan het slot van een zéér, zéér lange partij opstond (het was om en nabij de 150ste zet in het zesde speeluur - dus het notatiebladje was overvol) en demonstratief monter en vitaal (ja, zelfs bijna atletisch!) als nooit te voren in buitengewoon veerkrachtige tred naar de wedstrijdleader "danste" om zijn volgende notatievelletje te gaan ophalen. Hier was de uit de lichaamstaal af te leiden boodschap zelfs voor een absolute mongool duidelijk: "zo oetlul, ik *begin* pas, nu gaan we voor deze marteling nog eens even *echt* lekker zitten, al duurt het nog 300 zetten!". Op de volgende zet gaf de tegenstander, die al heel lang totaal verloren stond, verbouwereerd op... Ruurd Kunnen (die ook stond te kijken) en ik keken elkaar aan en we konden ons lachen om dit briljante stukje absurdistisch theater allebei niet inhouden... Dat ik Manuel bij het zelfde toernooi - naar lichaamshouding - heb vergeleken met een mannetjesgorilla op zoek naar vrouwtjespinda's is misschien niet zo flatteus (het was het jaar *voorafgaande* aan de Bokito-flauwekul) maar hij heeft wraak genomen door mijn toen herhaaldelijk mislukkende pogingen tot vergrendeling van een fietsslot zodanig te versjteren dat ik nu bij voorbaat al roep "Wil Het Publiek zich hier niet mee bemoeien!", een verzoek waar "Het Publiek" uiteraard en terecht volkomen maling aan heeft. Maar goed, sinds ik weet dat Manuel in zijn gymnasiale periode de vruchtbare lessen van de bekende classica dr. Simone Mooy-Valk (o.a. vertaalster van de Romeinse keizer/filosoof Marcus Aurelius en van de generaal/historicus Arrianus) heeft genoten kan hij bij mij, zijnde ook gymnasiaal misvormd onder de knoet (of was haar knot?) van de sanskritiste/classica mevrouw dr. Scherpenhuizen-Rom, weinig kwaad meer doen.

Dat soort lessen verknipt een mens immers voor het leven ("Non scolae, sed vitae!" is de technisch term voor deze gymnasiale aandoening)....

Komen wij bij onze Circusdirecteur: dr. **Ruurd Kunnen**. Een directeur die als Tijger vermomd in zijn eigen en andermans Circussen speelt is al een zeldzaamheid maar hij heeft er ook nog succes mee. Op de bekende Ruurdiaanse wijze, zonder ophef, zonder loos gebrul, zonder uiterlijk vertoon, maar met ernstig onderkoelde ironische humor speelt hij zijn partijen, meestal gepositioneerd in de kop van het

tweede peloton. Hij wint of wordt op zijn minst een goede tweede en heeft daarbij al tijdens het eerste peloton behoorlijk in de smiezen..... Dat hij de aansluiting met dat eerste peloton nog niet heeft bewerkstelligd komt slechts door één zwakte: de Laatste Ronde. Als Circusdirecteur schijnt hij te werken aan de afschaffing daarvan.... Als Lodewijk Prins tot IGM "honoris causa" benoemd kan worden heeft Ruurd vanzelfsprekend recht op een Elorating van 2000 "honoris causa"...

En dan moet ik het tenslotte ook nog - nolens volens - kritisch over **mezelf** hebben Een slecht toernooi heb ik bijna nog nooit gespeeld, een goed toernooi trouwens ook niet. Bijna altijd was er die éne traditionele nul in de derde, vierde of vijfde ronde die mij bij het streven naar - eindelijk, eindelijk! - een rating van 2200 dwarsboomde en mij het gevoel gaf dat "de Drentse Heideplagger" (een creatie van Wim de Bie) bij het aanschouwen van een in bloei staand Drents heideveld zo treffend kan verwoorden: "Heb ik godverdegodver 40 jaar voor Jan Lul lopen plaggen!.... Altijd was er de kortsluiting in het cerebrale circuit (de ene keer veroorzaakt door Nijboer, een andere keer Bosboom, Horvath of het een of andere Chinese of Russische onderkruipfel) dat mij op het ultieme moment de das omdeed. Het is me - schat ik - een keer of acht gebeurd "dus dat scheelt precies 50 ratingpunten". De laatste keer was afgelopen zomer tegen Robin Swinkels. Ik wéét nog dat ik omstanders na afloop van de partij om touw en de locatie van de dichtstbijzijnde geschikte boom heb gevraagd Zelf houd ik het erop dat dit falen komt door de ongelukkige ligging van de speellocatie van het betreffende toernooi: want te dicht bij het bij ramspoed tot zelfmoord uitnodigende spoor (Amsterdam ACT, Hilversum en - o God - ook de Olympus!) resp. de tot zelfverdrinking wenkende Noordzee bij het desolate en lugubere Wijk aan Zee. Enfin: ik word er duidelijk niet vrolijker op.

Natuurlijk waren er ook nog anderen (zoals Wong Tsai, Igor Coene of Maarten van Zetten) die hun inbreng in ons rondreizende tijgercircus hadden. Behandeling van hun successen en falen moet ik echter - bij gebreke aan voldoende kennis en ruimte - achterwege laten. Ik heb - als gezegd - me beperkt tot aandacht voor de Aller-hardste Kern. Die zal zijn reizen in de vaderlandse schaakjungle ongetwijfeld vervolgen, op naar het volgende lustrum, onder het brullen van dat aloude en illustere strijdlied:

"En datte we *Toffe Tijgers* zijn dat willen we weheten!....

En daarom komen wij...

En daarom komen wij

En datte we *Toffe Tijgers* zijn dat willen we weheten.

Daarom komen wij

Overal!.....

Overal?

Overal!

Waar de Dames zijn, waar de Dames zijn?!

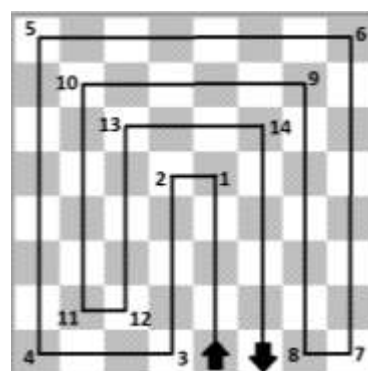
Waar de Dames zijn, daar is ons bal"!

□

Oplossing Sam Loyd-puzzel (pagina 4)

Er schijnen duizenden oplossingen te zijn met 15 richtingveranderingen (16 zetten), maar slechts één met 14 stuks (dus 15 zetten): →

Oplossingen problemen

Kort maar krachtig (blz. 1)

<p>[A] 1. Dh5! 1-0 (1. ... gxh5, 2. Lxh7#)</p>	<p>[B] 1. Ld6! 1-0 (1. ... Dxa6, 2. Tb8#) NB: <u>niet</u> 1. Txb7?? Td1#, of 1. Dxb7+ Txb7</p>	<p>[C] 1. Tc7! 1-0 (dreigt Txb7 en Pxf7+; 1. ... Pxc7, 2. Df6+)</p>
--	--	--

Wit / zwart speelt en wint (blz. 24)

<p>stelling 1 1. ... T8xf3+! 2. exf3 Dh4+! 3. Kxh4 Tg2 0-1 (4. Lc1 Lf6+, 5. Lg5 Lxg5#)</p>	<p>stelling 2 1. Dxd4+! 1-0 (1. ... Ka6, 2. Da7#) (1. ... Dc5, 2. Dd8+ Ka6, 3. Da8+ Kb6, 4. Da7#)</p>
<p>stelling 3 1. Le8+! 1-0 (1. ... Txe8, 2. Dxd6) (1. ... Kxe8, 2. Txe6+) (1. ... Ke7, 2. Lc5) (1. ... Kf8/g7/g8, 2. Txe6)</p>	<p>stelling 4 1. ... Td6! (dreigt 2. ... De1#) 2. Tf2 (2. Df2 Ld4, 3. Txd4 Txd4, Dxd4 De1#) 2. ... Td1+ 0-1 (2. Tf1 Ld4+)</p>
<p>stelling 5 1. Pd7! 1-0 (1. ... Txc1, 2. Txe8+ Lf8, 3. Txf8+) (1. ... Lxd7, 2. Txc8+ Lxc8, 3. Te8+ Lf8, 4. Txf8+ Kg7, 5. Txc8)</p>	<p>stelling 6 1. Txa6+! Kb8 (1. ... Kxa6, 2. Db6#) (1. ... bxa6, 2. Db6+ Ka8, 3. Dxa6+ Ta7, 4. Dxc8#) 2. Da4 (dreigt Ta8+) 1-0</p>
<p>stelling 7 1. Dxc8+! Lxc8 2. Txc8+ Kh7 3. Th8+ Kxh8 4. Pf7+ Kh7 5. Pxd6 1-0</p>	<p>stelling 8 1. Pd5! 1-0 (1. ... Dxb6, 2. Pc7#) (1. ... exd5, 2. De2+ Pe5, 3. Dxe5+ Kd7, 4. Dxh8) (1. ... Dxd6, 2. Pf6+ Kd8/e7, 3. Pe4+)</p>

Agenda t/m februari 2020

oktober 2019

ma	28 okt		DSC 2 - Promotie H3
di	29 okt	[8] periode 1 - ronde 8	

november 2019

za	2 nov		LSG 3 - Promotie K1 LSG 5 - Promotie K2
ma	4 nov		Schaakmat Westland 1 - Promotie H1
di	5 nov	[9] periode 1 - ronde 9	
di	12 nov	[10] periode 1 - ronde 10	
wo	13 nov		Haeghe Ooievaar 1 - Promotie H2
vr	15 nov		Voorburg 2 - Promotie H4
di	19 nov	[11] periode 1 - ronde 11	
za	23 nov		Promotie K1 - DD 2 Promotie K2 - Spijkenisse 2
di	26 nov	[12] periode 1 - ronde 12	Promotie H1 - Botwinnik 1 Promotie H3 - Raadsheer-Corbulo 1

december 2019

di	3 dec	kampioenschap snelschaak	
di	10 dec	[13] periode 2 - ronde 1	Promotie H2 - Scheve Toren 1 Promotie H4 - Botwinnik 4
za	14 dec		Schaakhuis 1 - Promotie K1 Messemaker '47 2 - Promotie K2
di	17 dec	[14] periode 2 - ronde 2 + Vk [1]	
di	24 dec	<i>geen clubavond</i>	
di	31 dec	<i>geen clubavond</i>	

januari 2020

ma	6 jan		RSC-Belgisch Park 1 - Promotie H2
di	7 jan	[15] periode 2 - ronde 3	
do	9 jan		Raadsheer-Corbulo 2 - Promotie H4
ma	13 jan		DSC 1 - Promotie H1
di	14 jan	[16] periode 2 - ronde 4	DD 2 - Promotie H3
di	21 jan	[17] periode 2 - ronde 5	
di	28 jan	[18] periode 2 - ronde 6	

februari 2020

za	1 feb		Philidor Leiden 2 - Promotie K1 Stukkenjagers 4 - Promotie K2
di	4 feb	[19] periode 2 - ronde 7 + Vk [2]	
do	6 feb		DD 1 - Promotie H1
ma	10 feb		HSV 1 - Promotie H3
di	11 feb	[20] periode 2 - ronde 8	
di	18 feb	[21] periode 2 - ronde 9	Promotie H2 - SHTV 2 Promotie H4 - DD 5
di	25 feb	[22] periode 2 - ronde 10	